

สิทธิในการแปลและการทำซ้ำซึ่งหนังสือตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ในปัจจุบันลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศส่วนใหญ่ ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายระหว่างประเทศในรูปของอนุสัญญาระหว่างประเทศ โดยประเทศเกือบทั่วโลกได้ผูกพันกับอนุสัญญาระหว่างประเทศนี้ หากพิจารณาให้ดีก็จะเห็นว่า อนุสัญญาระหว่างประเทศนี้ก็เป็นความร่วมมือที่สำคัญอันหนึ่งของบรรดารัฐต่าง ๆ ในสังคมโลก อนุสัญญาระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ซึ่งจะกล่าวในที่นี้ ก็คืออนุสัญญาเบอร์นและอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลเท่านั้น เพราะเป็นอนุสัญญาที่สำคัญและมีระคับความผูกพันกับประเทศไทยอยู่มากในปัจจุบัน ส่วนอนุสัญญาลิขสิทธิ์อเมริกา นั้นจะไม่ขอกกล่าวในที่นี้

อนุสัญญาระหว่างประเทศทั้ง ๒ ฉบับ ได้ยอมรับรองให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้สร้างสรรค์ หรือเจ้าของลิขสิทธิ์ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน โดยให้เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิต่าง ๆ เช่น

๑. สิทธิในการแปล
๒. สิทธิในการทำซ้ำ
๓. สิทธิในการเล่นแสดงนาฏกรรม คนตรีกรรม ต่อสาธารณะ
๔. สิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ

ในบรรดาสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า สิทธิในการทำซ้ำเป็นสิทธิพื้นฐานของผู้สร้างสรรค์และจะตรงกับคำว่า "Copyright" มาก ส่วนสิทธิในการแปล การเล่นแสดงนาฏกรรม คนตรีกรรมต่อสาธารณะ และการแพร่เสียงแพร่ภาพ เป็นสิทธิพิเศษที่มีเพิ่มขึ้นจากสิทธิในการทำซ้ำ

สิทธิในการแปล ถือเป็นงานที่เกิดจากการคัดแปลงจากงานแรกเริ่ม (Original Work) โดยการใช้ความรู้ความสามารถของผู้แปลทำการแปลเป็นภาษาอื่น อันถือเป็นการใช้สติปัญญาสร้างสรรค์งานประเภทหนึ่ง จึงได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายในสิทธิในงาน

ที่ทำขึ้นใหม่ (๑๕: ๒๕๕) ส่วนในเรื่องของสิทธิในการทำซ้ำนั้น ผู้ได้รับมอบอำนาจให้
ทำซ้ำจากผู้สร้างสรรค์หรือเจ้าของลิขสิทธิ์จะไม่มีสิทธิพิเศษเหมือนผู้แปลแต่ประการใด
เพราะจะมีได้มีลักษณะเป็นการใช้สิทธิบัญญัติสร้างสรรค์งานขึ้นมาใหม่แต่ประการใด และใน
เรื่องของลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศนี้ สิทธิในการแปลจึงเป็นเรื่องสำคัญเนื่องมาจากบรรดา
รัฐบางรัฐได้ มีภาษาที่ใช้ในรัฐแตกต่างกัน และความจำเป็นในการแลกเปลี่ยนวิทยาการ
ต่อกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบของหนังสือมีอยู่เป็นอันมาก ซึ่งบางประเทศจำเป็นต้อง
แปลให้เป็นภาษาที่ใช้กันอยู่ในประเทศของตน อันเป็นการนอกเหนือจากการทำซ้ำอยู่แล้ว
นอกจากนี้ทั้งสิทธิในการแปลและการทำซ้ำได้รับการพิจารณาในระดับระหว่างประเทศที่จะให้
ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนา ที่จะรับความรู้และวิทยาการจากงานสร้างสรรค์ของ
ต่างประเทศ โดยให้มีสิทธิพิเศษแตกต่างไปจากเดิมอันจะต้องขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์
เดิม ภายใต้เงื่อนไขบางประการดังจะกล่าวไว้ในรายละเอียดต่อไป

สิทธิในการแปลซึ่งหนังสือ

สิทธิในการแปลซึ่งหนังสือ นี้เป็นสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ชนิดหนึ่งที่ได้รับการ
รับรองโดยกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งอนุสัญญาเบอร์น และอนุสัญญาสิทธิบัตรสากล
(๒๐: ๑๐๑) ให้เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิในประเทศอื่นที่จะทำการแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่น
ทำการแปลงานของตน และในขณะที่เขยื้อนแต่ทำการแปลโดยชอบด้วยกฎหมายจะได้รับความ
คุ้มครองให้มีสิทธิเหมือนงานแรกเริ่ม แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการเสื่อมสิทธิเจ้าของลิขสิทธิ์
ที่มีในงานแรกเริ่ม* สิทธิในการแปลซึ่งหนังสือนี้ต่อมาได้พัฒนาการมาตามลำดับ และในที่สุด
เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๗ ก็ได้มีการพิจารณาในเรื่องของสิทธิในการแปลนี้อย่างจริงจัง ความ
คำเรียกร้องของประเทศที่กำลังพัฒนาที่จะได้รับสิทธิในการแปลให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศ
กำลังพัฒนาที่จำเป็นต้องอาศัยวิทยาการ เทคโนโลยีจากประเทศพัฒนาแล้วนำมาใช้ในการ
พัฒนาประเทศของตนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ซึ่งในที่สุดก็ได้มีการยอมรับสิทธิพิเศษของประเทศ
กำลังพัฒนานี้ในเรื่องของสิทธิในการแปลและการทำซ้ำควบคู่กันไป

* มาตรา ๒ (๓) ของอนุสัญญาเบอร์น และมาตรา ๕ ของอนุสัญญาสิทธิบัตรสากล

ก. ความหมายของการแปลหนังสือ ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาของสิทธิในการแปลซึ่งหนังสือนั้นักควรที่จะมาพิจารณาถึงความหมายของการแปลหนังสือเสียก่อน การแปลนั้นปกติจะหมายความถึง การถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งมาเป็นอีกภาษาหนึ่ง (๒๕: ๕๔๐) ควบคู่กับการแสดงออกมาในรูปของการเขียนหรือการพูดในภาษาที่มี วิชาของงานแรกเริ่ม โดยการแปลนี้จะต้องทำด้วยความเชื่อถือใจและถูกต้องตรงกับความจริงทั้งในเนื้อหาและรูปแบบ (๑๕: ๒๕๕) ซึ่งได้กระทำต่อหนังสือ กล่าวคือการแปลหนังสือจะต้องเป็นการทำการถ่ายทอดความหมายจากหนังสืออันเป็นงานแรกเริ่ม มาเป็นอีกภาษาหนึ่ง และใน ความหมายในที่นี้จะต้องเป็นการถ่ายทอดความหมายมาเป็นภาษาไทย เพราะปัญหาในการวิจัยในวิทยานิพนธ์นี้มุ่งหมายที่จะวิเคราะห์ปัญหาการแปลในประเทศไทย

ข. สิทธิในการแปลซึ่งหนังสือตามอนุสัญญาเบอร์น ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าสิทธิในการแปลซึ่งหนังสือได้รับการรับรองโดยอนุสัญญาเบอร์นตั้งแต่ฉบับแรก Berne Convention, ค.ศ. ๑๘๘๖ จนถึงฉบับแก้ไขล่าสุด Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ โดยทั่วไปอนุสัญญาเบอร์นทุกฉบับจะให้การคุ้มครองสิทธิในการแปลแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ ทั้งนี้ ผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิพิเศษในประเทศอื่นที่จะทำการแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลงานของตน และในขณะเดียวกัน เมื่อผู้แปลได้ทำการแปลโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว อนุสัญญาเบอร์นก็ให้ความคุ้มครองโดยผู้แปลได้รับความคุ้มครองในงานแปลเหมือนงานที่คิดค้นใหม่ ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานแรกเริ่ม แต่ในลักษณะของการอนุญาตและอายุแห่งการคุ้มครองสิทธิในการแปลนี้มีลักษณะแตกต่างกันในอนุสัญญาเบอร์นแต่ละฉบับ ซึ่งพอที่จะแยกได้ดังนี้ คือ

๑. ระบบสิบปี สิทธิในการแปลในระบบสิบปีนี้เป็นระบบแรกของอนุสัญญาเบอร์น โดยได้บัญญัติไว้ใน Berne Convention, ค.ศ. ๑๘๘๖ และ Paris Act, ค.ศ. ๑๘๘๖ โดยสิทธิในการแปลตาม Berne Convention, ค.ศ. ๑๘๘๖ ได้ให้ความคุ้มครองสิทธิในการแปลภายในระยะเวลาสิบปี นับแต่วันโฆษณาในงานแรกเริ่มเป็นครั้งแรก ส่วน Paris Act, ค.ศ. ๑๘๘๖ ได้กำหนดให้ความคุ้มครองสิทธิในการแปลไว้ภายในระยะเวลาสิบปี แต่มีเงื่อนไขบางประการ ดังมีรายละเอียดในแต่ละฉบับดังนี้ คือ

ก) Berne Convention, ค.ศ. ๑๘๘๖ อนุสัญญาเบอร์น

ค.ศ. ๑๘๘๖ ได้บัญญัติในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการแปลไว้ในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ คือ

มาตรา ๕ ผู้สร้างสรรค์ซึ่งเป็นคนในบังคับ หรือพลเมืองของประเทศ
ภาคีแห่งอนุสัญญา* หรือผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย จะได้รับสิทธิพิเศษในประเทศ
อื่นที่จะทำการแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นแปลงานของตนภายในระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่ได้อ
มีการโฆษณาเป็นครั้งแรกของงานแรกเริ่มในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาประเทศใดประเทศหนึ่ง
ถ้าเป็นงานที่พิมพ์เสร็จเป็นส่วน ๆ ระยะเวลาสิบปีเริ่มนับแต่วันที่ได้มีการ
โฆษณาในส่วนสุดท้ายของงานนั้น

ถ้าเป็นงานที่สร้างสรรค์ขึ้นมีหลาย ๆ เล่มจบ เช่น เรื่องที่จบเป็น
คราว ๆ ไป (Bulletins) เรื่องที่รวบรวมเป็นเล่ม (Collection) ซึ่งจัดพิมพ์
โดยสมาคมวรรณคดี หรือสมาคมวิทยาศาสตร์ หรือโดยเอกชนเป็นผู้จัดพิมพ์แต่ละเล่มที่จบเป็น
คราว ๆ หรือที่รวบรวมขึ้น การนับอายุแห่งการคุ้มครองสิทธิในการแปลสิบปีจะแยกจากกัน
แต่ละส่วน

ในกรณีดังกล่าวข้างต้นนี้ การนับอายุแห่งการคุ้มครองสิทธิในการแปลให้
ถือเอาวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่มีการโฆษณางานนั้นเป็นวันที่ได้มีการโฆษณา

มาตรา ๖ การแปลโดยชอบด้วยกฎหมายจะได้รับความคุ้มครองเหมือน
งานแรกเริ่ม โดยจะได้รับความคุ้มครองตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒ และ ๓ เหมือน
การอนุญาตให้ทำซ้ำในประเทศแห่งอนุสัญญา

ข) Paris Act, ค.ศ. ๑๘๘๖ Paris Act, ค.ศ. ๑๘๘๖

นี้ เป็นพิธีสารเพิ่มเติม Berne Convention, ค.ศ. ๑๘๘๖ โดยมีการตราขึ้นมาเพื่อ
แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา ๒, ๓, ๕, ๗, ๑๒ และ ๒๐ ของ Berne Convention,
ค.ศ. ๑๘๘๖ (๒๑: ๒๕) ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิในการแปลนั้น (Berne Convention,

* ไซตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยตามอนุสัญญาเบอร์น ไซคำว่า
"ประเทศแห่งสหภาพ" (The Countries of the Union)

ค.ศ. ๑๘๘๖ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ และ Paris Act, ค.ศ. ๑๘๘๖ ได้แก้ไขมาตรา ๕ วรรคแรกของ Berne Convention, ค.ศ. ๑๘๘๖ ไว้ในมาตรา ๑ วรรค ๓ ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขการยังผลให้สิทธิในการแปลขยายออกไปมากกว่า ๑๐ ปี ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

มาตรา ๑ วรรค ๓ ให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทนบทบัญญัติในมาตรา ๕ วรรคแรก คือ (เฉพาะวรรคแรก ส่วนวรรค ๒, ๓ และ ๔ ยังคงเหมือนเดิม)

ผู้สร้างสรรค์ซึ่งเป็นคนในบังคับหรือพลเมืองของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา หรือผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย จะได้รับสิทธิพิเศษในประเทศอื่นที่จะทำการแปลหรือมอบอำนาจให้ทำการแปลงานของตน ตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ซึ่งงานแรกเริ่มของตน แต่อย่างไรก็ตาม สิทธิพิเศษในการแปลจะสิ้นสุดลง หากผู้สร้างสรรค์ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในงานดังกล่าว ภายในระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรกทำการแปลหรือมอบอำนาจทำการแปลเป็นภาษาของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาที่เรียกร้องให้คุ้มครอง

๒. ระบบขรรคมคา สิทธิในการแปลในระบบขรรคมคานี้ เป็นระบบที่สองของอนุสัญญาเบอร์น และเป็นระบบที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาเบอร์น ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมมากที่สุดคือ Berlin Act, ค.ศ. ๑๙๐๘, Rome Act, ค.ศ. ๑๙๒๘, Brussel Act, ค.ศ. ๑๙๔๘, Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ และฉบับล่าสุด Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ สารสำคัญของระบบขรรคมคาที่แตกต่างจากระบบสิบปี ก็คืออายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในคานสิทธิในการแปล ได้ขยายขอบเขตไปมากกว่า ๑๐ ปี โดยขยายออกไปตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ของงานแรกเริ่ม แต่ในการบัญญัติกฎหมายในอนุสัญญาเบอร์นแต่ละฉบับมีลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งพอที่จะแยกออกได้เป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ คือ

ก) Berlin Act, ค.ศ. ๑๙๐๘ Berlin Act, ค.ศ. ๑๙๐๘ เป็นการปรับปรุงแก้ไขอนุสัญญาเบอร์นใหม่ทั้งหมด (๒๑: ๓๐) โดยได้บัญญัติหลักเกณฑ์ของสิทธิในการแปลไว้รวม ๒ มาตรา คือ มาตรา ๒ วรรค ๒ และมาตรา ๘ คือ

มาตรา ๘ ผู้สร้างสรรค์งานที่ยังมิได้มีการโฆษณา ซึ่งเป็นคนในบังคับหรือพลเมืองของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา และผู้สร้างสรรค์งานที่โฆษณาเป็นครั้งแรกในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา จะได้รับความคุ้มครองสิทธิพิเศษที่จะทำการแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลงานของตน ในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่น ตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ของงานแรกเริ่ม

มาตรา ๒ วรรค ๒ การแปล, การดัดแปลง, การจัดระเบียบของดนตรีกรรม (การเรียบเรียงเสียงประสาน) และการทำซ้ำอื่น ๆ ในลักษณะที่เป็นการเปลี่ยนรูปของงานวรรณกรรม หรือศิลปกรรม และการรวบรวมงานที่แตกต่างกันเข้ากัน จะได้รับความคุ้มครองเหมือนงานแรกเริ่ม ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการเสื่อมสิทธิของผู้สร้างสรรค์ในงานแรกเริ่ม

ข) Rome Act, ค.ศ. ๑๙๒๘ Rome Act, ค.ศ. ๑๙๒๘ เป็นการปรับปรุงแก้ไขอนุสัญญาเบอร์น์ โดยจัดทำการแก้ไขใหม่ทั้งหมด (๒๑: ๓๐) และในเรื่องของสิทธิในการแปลนี้ Rome Act, ค.ศ. ๑๙๒๘ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ไว้ในมาตรา ๘ และมาตรา ๒ (๒) คือ

มาตรา ๘ ผู้สร้างสรรค์งานที่ยังมิได้มีการโฆษณา ซึ่งเป็นคนมีสัญชาติของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาประเทศหนึ่ง และผู้สร้างสรรค์งานที่โฆษณาครั้งแรกในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา จะได้รับความคุ้มครองสิทธิพิเศษที่จะทำการแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลงานของตน ในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่นตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ของงานแรกเริ่ม

มาตรา ๒ (๒) การแปล, การดัดแปลง, การจัดระเบียบของดนตรีกรรม หรือการทำซ้ำอื่น ๆ ในลักษณะที่เป็นการเปลี่ยนรูปของงานวรรณกรรมหรือศิลปกรรม และการรวบรวมงานที่แตกต่างกันเข้ากัน จะได้รับความคุ้มครองเหมือนงานแรกเริ่ม

ค) Brussel Act, ค.ศ. ๑๙๔๘ อนุสัญญานี้ได้ปรับปรุงแก้ไขใหม่ทั้งหมด (๒๑: ๓๐) และในเรื่องของสิทธิในการแปลนี้ Brussel Act, ค.ศ. ๑๙๔๘ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ และมาตรา ๒ (๒) คือ

มาตรา ๔ ผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมหรือศิลปกรรมซึ่งได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญานี้ จะได้รับสิทธิพิเศษในการทำการแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลงานของตน ตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ของงานแรกเริ่ม

มาตรา ๒ (๒) การแปล, การดัดแปลง, การจัดระเบียบของดนตรีกรรม และการแปลงรูปงานวรรณกรรมหรือศิลปกรรมในลักษณะอื่น จะได้รับความคุ้มครองเหมือนงานแรกเริ่ม โดยปราศจากการเสื่อมสิทธิของผู้สร้างสรรค์งานแรกเริ่ม อย่างไรก็ตามประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอาจตัดสินใจโดยกฎหมายของประเทศที่จะอนุญาตให้ทำการแปลหนังสือกฎหมาย (texts of a legislative) ของรัฐ, การบริหารงาน และลักษณะของกฎหมายของรัฐ

๖) Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ และ Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ อนุสัญญาทั้งสองฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงแก้ไขใหม่หมดทั้งฉบับ ในเรื่องของสิทธิในการแปลนั้น นอกจากจะบัญญัติไว้สำหรับบรรดาประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาต่าง ๆ แล้ว ยังมีบทบัญญัติพิเศษที่กำหนดเรื่องของสิทธิในการแปลไว้เป็นพิเศษต่างหาก สำหรับประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาในภาคผนวก ซึ่งจะโคกล่าวในหัวข้อต่อไป สำหรับสิทธิในการแปลโดยทั่วไปนั้น อนุสัญญาทั้งสองฉบับมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ และมาตรา ๒ (๓) คือ

มาตรา ๔ ผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมหรือศิลปกรรมซึ่งได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญานี้ จะได้รับสิทธิพิเศษที่จะทำการแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลงานของตน ตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ของงานแรกเริ่ม

มาตรา ๒ (๓) การแปล, การดัดแปลง, การจัดระเบียบแห่งดนตรีกรรม และการเปลี่ยนรูปงานวรรณกรรมหรือศิลปกรรมในลักษณะอื่น จะได้รับความคุ้มครองเหมือนงานแรกเริ่ม โดยปราศจากการเสื่อมสิทธิของผู้สร้างสรรค์งานแรกเริ่ม

๓. ระบบออกใบอนุญาตทำการแปล สิทธิในการแปลระบบออกใบอนุญาตทำการแปลนี้ เริ่มมีขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ เมื่อการประชุมพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอนุสัญญาเบอร์นที่กรุง Stockholm ได้มีการโต้เถียงกันอย่างมาก เกี่ยวกับข้อเรียกร้องของ

ประเทศกำลังพัฒนา ในด้านสิทธิพิเศษบางประการ ซึ่งในที่สุดก็ได้มีการยอมรับ โดยบัญญัติ ออกมาเป็นพิธีสารเพิ่มเติม Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ เกี่ยวกับสิทธิพิเศษ บางประการ คือ สิทธิในการแปลและการทำซ้ำ (๒๑: ๓๐) ซึ่งต่อมาใน Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ ก็ได้บัญญัติหลักเกณฑ์สำหรับประเทศกำลังพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยได้บัญญัติ เป็นภาคผนวกท้าย Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑

สิทธิในการแปลในระบบออกใบอนุญาตนี้เป็นระบบที่ได้บัญญัติไว้ในพิธีสาร เกี่ยวกับประเทศกำลังพัฒนา (Protocol Regarding Developing Countries) ท้าย Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ และภาคผนวก (Appendix) ท้าย Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ โดยบทบัญญัติดังกล่าวนี้ จะใช้ได้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาเท่านั้น โดยได้ยกเว้นสิทธิในการแปล ที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ ของอนุสัญญาทั้งสองฉบับ (กฎระบบธรรมคา ข อ ง.) ลักษณะของสิทธิในการแปลในระบบออกใบอนุญาตนี้จะแตกต่าง ไปจากระบบแรกทั้งสองระบบอยู่ที่ อายุแห่งการคุ้มครองสิทธิในการแปลได้กำหนดไว้เพียง ๓ ปี หรือ ๑ ปี แล้วแต่ประเภทของภาษาที่ทำการแปล และการอนุญาตของเจ้าของ ลิขสิทธิ์ก็ใช้ใบอนุญาตที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายแทนก็ได้ ดังมีสาระสำคัญดังนี้ คือ

ก) Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ (Protocol Regarding Developing Countries) อนุสัญญานี้ นอกจากจะได้บัญญัติสิทธิในการแปลในระบบ ธรรมคาไว้ในมาตรา ๔ และมาตรา ๒ (๓) แล้ว ก็ยังได้บัญญัติสิทธิในการแปลในระบบ ออกใบอนุญาตทำการแปลไว้ใน Protocol Regarding Developing Countries ท้าย Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ ด้วย ในมาตรา ๑ โดยถือเป็นข้อยกเว้นของ สิทธิในการแปลระบบธรรมคา ตามมาตรา ๔ ด้วย ซึ่งใช้สำหรับประเทศกำลังพัฒนา ส่วน ในเรื่องของสิทธิของผู้แปลที่จะได้รับความคุ้มครองเหมือนงานแรกเริ่มนั้น ตาม Protocol Regarding Developing Countries นี้มิได้กำหนดไว้ ดังนั้นจึงยังคงต้องเป็นไป ตามบทบัญญัติในมาตรา ๒ (๓) ของ Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ อยู่ กล่าวคือ การ แปลจะได้รับความคุ้มครองเหมือนงานแรกเริ่ม โดยจะต้องไม่ทำให้เสื่อมสิทธิของผู้สร้างสรรค์ ในงานแรกเริ่ม

ในเรื่องของสิทธิของผู้สร้างสรรค์ที่จะทำการแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลในระบบออกใบอนุญาตทำการแปลนั้น Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ ได้บัญญัติไว้ดังนี้ คือ

มาตรา ๑ วรรคแรก ประเทศที่ได้ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติอนุสัญญาและพิธีสารนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน* ที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยสมัชชาใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติ ซึ่งได้ตราบทบัญญัติสำหรับคุ้มครองสิทธิที่กำหนดโดยอนุสัญญานี้ อาจทำคำประกาศโดยแจ้งการฝากไว้แก่ผู้อำนวยการใหญ่ (องค์การ WIPO) ในขณะที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติตามมาตรา ๒๑ โดยจะมีผลบางส่วนหรือทั้งหมดของข้อสงวนดังต่อไปนี้ ในระยะเวลา ๑๐ ปีแรกของการเข้าเป็นภาคี

(b) ให้ขบถบัญญัติดังต่อไปนี้แทนมาตรา ๘ ของอนุสัญญานี้

(i) ผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมและศิลปกรรมที่ได้รับการคุ้มครองโดยอนุสัญญานี้ จะได้รับการคุ้มครองในประเทศอื่นนอกประเทศที่เกิดแห่งงานใหม่ สิทธิพิเศษที่จะทำการแปล หรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลงานของตนตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานแรกเริ่ม อย่างไรก็ตามสิทธิพิเศษในการแปลจะสิ้นสุดลงหากผู้สร้างสรรค์ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในระหว่างระยะเวลาสิบปี นับแต่วันที่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรกของงานแรกเริ่ม โดยการโฆษณาหรือทำให้มีการโฆษณาการแปลในภาษาที่เรียกร้องการคุ้มครองในประเทศใดประเทศหนึ่งที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา

(ii) หากภายหลังระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรกของงานวรรณกรรมและศิลปกรรม หรือระยะเวลายาวกว่าตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายภายในของประเทศกำลังพัฒนา การแปลงานที่ยังไม่เคยโฆษณาเป็นภาษาของชาติ หรือภาษาทางราชการหรือภาษาท้องถิ่น หรือภาษาของประเทศโดยเจ้าของสิทธิในการแปล หรือผู้รับมอบอำนาจ ชนชาติของประเทศนั้นอาจใช้สิทธิพิเศษโดยไม่ต้องได้รับอนุญาต

* เนื่องจากพิธีสารนั้นนอกจากกำหนดสิทธิพิเศษในเรื่องการแปลและการทำซ้ำแล้ว ยังได้กำหนดเงื่อนไขพิเศษอื่น ๆ ด้วย เช่น อายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ใช้ ๒๕ ปี หรือ ๑๐ ปี แทนมาตรา ๗ ของ Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ ด้วย

(Non-exclusive license) จากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ทำการแปลและโฆษณางานแปล ในภาษาของชาติ หรือภาษาทางราชการ หรือภาษาท้องถิ่น บทบัญญัติดังกล่าวชนชาติของประเทศที่เรียกร้องคุ้มครองขอตามวิธีการของประเทศที่ได้ตั้งไว้ และได้รับคำปฏิเสธการอนุญาตโดยเจ้าของสิทธิที่จะทำการแปลหรือโฆษณางานแปล หรือ ภายหลังจากระยะเวลาดังกล่าวโดยผ่านพ้นไป ผู้ขอไม่สามารถหาตัวเจ้าของสิทธิดังกล่าวพบ การอนุญาตก็อาจกระทำได้โดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขอย่างเดียวกัน หากการพิมพ์งานแปลเป็นภาษาในประเทศนั้นหมดไปแล้ว

(iii) หากไม่สามารถหาเจ้าของลิขสิทธิ์พบ ผู้ขออนุญาตจะต้องส่งสำเนาคำขออนุญาตแก่ผู้พิมพ์ ซึ่งปรากฏชื่อในงาน และหากรัฐชาติของเจ้าของสิทธิในการแปลให้ส่งแก่สถานทูต หรือสถานกงสุลของประเทศที่เจ้าของสิทธิในการแปลมีสัญชาติ หรือแก่องค์กรซึ่งอาจได้รับแต่งตั้งโดยรัฐบาลของประเทศดังกล่าว การอนุญาตจะไม่อาจได้รับก่อนสิ้นสุดระยะเวลา ๒ เดือน นับแต่วันที่ได้อำนาจอนุญาต

(iv) บทบัญญัติดังกล่าวจะต้องบัญญัติเป็นกฎหมายภายใน รับรองให้แก่เจ้าของสิทธิในการแปลที่จะได้รับค่าตอบแทน, รับรองการจ่ายและการส่งค่าตอบแทน ความหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และรับรองความถูกต้องของการแปล

(v) ชื่อเรื่องงานแรกเริ่ม และชื่อผู้สร้างสรรค์จะต้องพิมพ์ลงบนสำเนางานแปลทุกสำเนา การอนุญาตจะต้องโฆษณางานแปลในอาณาเขตของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาที่อนุญาต สำเนาพิมพ์อาจนำเข้าและขายภายในประเทศอื่นของภาคีแห่งอนุสัญญา หากภาษาหนึ่งภาษาใด คือ ภาษาของชาติหรือภาษาของทางราชการ หรือภาษาท้องถิ่นของประเทศนั้น เหมือนกับภาษาที่ใช้ทำการแปลงานนั้น และหากกฎหมายภายในของประเทศอื่นกำหนดบทบัญญัติ การอนุญาตและไม่ได้ห้ามการนำเข้าและขายภายในประเทศ หากเงื่อนไขการนำเข้าและขายภายในประเทศไม่มีอยู่จะเป็นไปตามกฎหมายภายในหรือข้อตกลงระหว่างกัน ใบอนุญาตจะไม่สามารถโอนใบอนุญาตกันได้

(vi) ใบอนุญาตจะไม่ได้รับอนุญาตหากผู้สร้างสรรค์ได้โอนคืนสำเนางานทั้งหมดจากตลาด

(vii) จะอย่างไรก็ตาม ผู้สร้างสรรค์จะได้รับสิทธิตาม (๑) ในระหว่างระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก การอนุญาตจะสิ้นสุดลง นับแต่วันที่ผู้สร้างสรรค์โฆษณา หรือทำให้มีการโฆษณาค่าแปลในประเทศซึ่งได้อนุญาต แต่สำเนางานแปลอื่น ๆ ที่ได้ทำก่อนการอนุญาตสิ้นสุดลงสามารถนำออกจำหน่ายได้

(viii) จะอย่างไรก็ตาม ผู้สร้างสรรค์ไม่ได้รับสิทธิพิเศษในสิทธิตามข้อ (i) ในระหว่างระยะเวลา ๑๐ ปี ดังกล่าว ค่าตอบแทนภายใต้สิทธิพิเศษโดยไม่ต้องได้รับอนุญาต (Non-exclusive license) ดังกล่าวข้างต้น จะสิ้นสุดลง สำหรับการโฆษณาอื่น ๆ ที่ได้กระทำภายหลังจากระยะเวลาดังกล่าว

(ix) ผู้สร้างสรรค์จะได้รับสิทธิพิเศษในการแปลในประเทศโดยการโฆษณาหรือทำให้มีการโฆษณาค่าแปล ภายในระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก แต่ภายหลังจากอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ในงานทุกครั้งที่ได้อนุญาตแปลงานในประเทศดังกล่าวได้พิมพ์หมดแล้ว เมื่อสิทธิพิเศษโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตทำการแปลในลักษณะและเนื้อหาเหมือนกัน เหมือนกับเงื่อนไขที่กำหนดแก่สิทธิพิเศษโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตตามข้อ (ii) ถึง (vi) และข้อ (vii) ข้างต้น

ข. Paris Act, ค.ศ. ๑๙๕๑ ตามที่ได้มีการประชุมพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอนุสัญญาเบอร์ลินที่กรุง Stockholm เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๗ และได้รับการเรียกร้องจากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ซึ่ง Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ ก็ยังไม่เป็นที่ตกลงกัน อันเป็นที่พอใจของเหล่าสมาชิก จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขใหม่อีกครั้งหนึ่ง ที่กรุง Paris ในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ โดยได้ดำเนินการร่วมกับองค์การ UNESCO ซึ่งมี UCC และในผลที่สุด ก็ได้รับการยอมรับแบบบัญญัติพิเศษเกี่ยวกับสิทธิในการแปลและการทำซ้ำของประเทศกำลังพัฒนา (๒๑: ๓๑)

อนุสัญญานี้ นอกจากจะบัญญัติเรื่องของสิทธิในการแปลในระบบธรรมดาไว้ในมาตรา ๔ และมาตรา ๒ (๓) แล้วก็ตาม ยังได้บัญญัติสิทธิในการแปลในระบบออกใบอนุญาตทำการแปลไว้ใน Appendix ท้าย Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ ด้วย ในมาตรา ๒ และ ๔ ถือได้ว่าเป็นข้อยกเว้นของสิทธิในการแปลระบบธรรมดา ตามมาตรา ๔

ด้วย ซึ่งเป็นกรณีที่ใช้สำหรับประเทศกำลังพัฒนา ในกรณีที่จะต้องขออนุญาตนำงานแรกเริ่ม มาทำการแปลในประเทศกำลังพัฒนา โดยมีเงื่อนไขพิเศษแตกต่างไปจากระบบทั้งสองที่กล่าว มาแล้ว สำหรับสิทธิของผูแปลที่จะได้รับความคุ้มครองงานแปลนั้น ตาม Appendix ทาย Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ มิได้บัญญัติไว้ ดังนั้นจึงต้องคงเป็นไปตามมาตรา ๒ (๓) ของ Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ กล่าวคือ งานแปลจะได้รับความคุ้มครองเหมือนงานแรกเริ่ม ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการเสื่อมสิทธิของผู้สร้างสรรค์ในงานแรกเริ่ม และในเรื่องของสิทธิ พิเศษที่จะอนุญาตให้ผู้อื่นทำการแปลงานของตนนั้น Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ ได้บัญญัติ ไว้ดังมีรายละเอียด คือ

มาตรา ๒ (๑) ประเทศใด ๆ ที่ประกาศใช้ประโยชน์ตามที่ได้กำหนดไว้ใน มาตรา ๑* มีสิทธิในงานที่ได้โฆษณาด้วยการพิมพ์ หรือรูปแบบการทำซ้ำแบบต่าง ๆ ดังจะได้ กล่าวต่อไป แทนสิทธิในการแปลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ ด้วยระบบไม่มีสิทธิพิเศษในการ อนุญาต (non-exclusive licenses) และระบบไม่สามารถโอนได้ (non-transferable licenses) ซึ่งอนุญาตโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ และบทบัญญัติในมาตรา ๔

(๒) (a) บทบัญญัติใน (๓) หากภายหลังสิ้นสุดระยะเวลา ๓ ปี หรือระยะเวลา ที่ยาวกว่าที่ได้บัญญัติไว้โดยกฎหมายภายในของประเทศดังกล่าว นับแต่วันที่ได้มีการ โฆษณาเป็นครั้งแรก เจ้าของสิทธิในการแปลหรือผู้รับมอบอำนาจ ~~ยังไม่เคยพิมพ์งานแปล~~ ดังกล่าวในภาษาที่ชี้ทั่วไป ในประเทศนั้นชนชาติของประเทศนั้น อาจได้รับอนุญาตให้ ทำการแปลงานในภาษาดังกล่าว และโฆษณาคำแปลด้วยการพิมพ์หรือการทำซ้ำในรูปแบบอื่น

(b) ใบอนุญาตตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรานี้อาจจะออกได้ หาก ฉบับพิมพ์คำแปลเป็นภาษาที่ต้องการได้ขาดตลาดแล้วทุกครั้งพิมพ์

(๓) (a) ในกรณีที่เป็นการแปลในภาษาซึ่งไม่ใช่อันอยู่ทั่วไปในประเทศที่ พัฒนาแล้วหนึ่งหรือหลายประเทศ ซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญา จะใช้ระยะเวลา ๑ ปี แทน

* จะต้องเป็นประเทศกำลังพัฒนาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสมาชิกใหญ่ขององค์การ สหประชาชาติจึงจะทำคำประกาศดังกล่าวได้ (มาตรา ๑ Appendix)

ระยะเวลา ๓ ปี ดังที่กล่าวไว้ใน (๒)(a)

(b) ประเทศต่าง ๆ ตาม (๑) อาจจะมีระยะเวลาที่สั้นกว่าตามที่ตกลงกันเป็นเอกฉันท์ของบรรดาประเทศที่พัฒนาแล้วที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา ซึ่งใช้ภาษาเดียวกันอยู่ทั่วไป โดยระยะเวลาดังกล่าวจะต้องไม่น้อยกว่า ๑ ปีไซ้แทนระยะเวลา ๓ ปีตาม (๒)(a) ในกรณีที่แปลเป็นภาษาดังกล่าว แต่บทบัญญัติดังกล่าวจะไม่ใช้กับกรณีที่แปลเป็นภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส หรือสเปน โดยผู้อำนวยการใหญ่จะได้รับแจ้งขอตกลงดังกล่าว

(๔)(a) การอนุญาตจะไม่ได้รับอนุญาตก่อนสิ้นสุดระยะเวลา ๖ เดือน ในกรณีจะอนุญาตไ้หลังสิ้นสุดระยะเวลา ๓ ปี และก่อนสิ้นสุดระยะเวลา ๕ เดือน ในกรณีจะอนุญาตไ้หลังสิ้นสุดระยะเวลา ๑ ปี

(i) นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดตาม มาตรา ๔ (๑) หรือ

(ii) เมื่อไม่ทราบสัญชาติหรือที่อยู่ของเจ้าของสิทธิในการแปล ให้นำแต่วันที่ผู้ขออนุญาตเสนอคำขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๔ (๒)

(b) หากในระหว่างระยะเวลา ๖ เดือน หรือ ๕ เดือนดังกล่าวข้างต้น หากเจ้าของสิทธิในการแปลได้ทำการแปล หรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลในภาษาที่ผู้ขออนุญาตไว้ การออกใบอนุญาตตามมาตรานี้ก็จะกระทำไม่ได้

(๕) การอนุญาตตามมาตรานี้ จะได้รับการอนุญาตในการกระทำที่มีวัตถุประสงค์ในการสอน (teaching) การศึกษา (scholarship) หรือการค้นคว้าวิจัย (research)

(๖) หากเจ้าของลิขสิทธิ์ในการแปลได้โฆษณางานแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำ ในราคาที่เป็นธรรมเมื่อเทียบกับการแลกเปลี่ยนกันตามปกติในประเทศซึ่งงานในลักษณะเดียวกัน ใบอนุญาตต่าง ๆ ตามมาตรานี้จะสิ้นสุดลง ถ้าคำแปลในภาษาเดียวกันและมีเนื้อหาสาระเหมือนกับคำแปลซึ่งได้พิมพ์โฆษณานั้น สำนักงานซึ่งได้ทำขึ้นก่อนใบอนุญาตจะสิ้นสุดลงอาจจำหน่ายได้จนกว่าจะหมด

(๗) สำหรับงานที่เป็นภาพประกอบเป็นส่วนใหญ่ อาจจะทำใบอนุญาตให้ทำการแปลและโฆษณาข้อความ ทำซ้ำและโฆษณาภาพประกอบได้ หากได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓ ด้วย

(๘) ใบอนุญาตจะไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรานี้ หากผู้สร้างสรรค์ได้ถอน
สำเนางานทั้งหมดคืนจากตลาด

(๘)(๑) ใบอนุญาตจะออกให้ทำการแปลงงานซึ่งได้โฆษณาด้วยการพิมพ์
หรือการทำซ้ำในลักษณะคล้ายคลึงกันแก่องค์การแพร่เสียงแพร่ภาพที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ใน
ประเทศตาม (๑) เมื่อองค์การดังกล่าวได้ทำคำขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของ
ประเทศนั้น ถ้าเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ คือ

(i) การแปลงนั้นได้ทำจากสำเนาที่ทำขึ้นหรือได้รับมาตามที่
กฎหมายของประเทศนั้นได้กำหนดไว้

(ii) วิชาแปลงนั้นสำหรับการแพร่เสียงเพื่อการสอน หรือเพื่อ
เผยแพร่ผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ หรือทางวิชาการ เป็นพิเศษแก่ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
อาชีพ

(iii) การแปลที่จัดทำขึ้นตามข้อ (ii) โดยการแพร่เสียง
หรือภาพแทนผู้ฟังในอาณาเขตของประเทศ รวมทั้งการแพร่เสียงหรือภาพที่มีสายเป็นเสียง
หรือภาพโดยชอบด้วยกฎหมาย และจัดทำขึ้นเป็นพิเศษเพื่อวัตถุประสงค์ในการแพร่เสียง
ดังกล่าวข้างต้น

(iv) การแปลทั้งหมดจะต้องไม่มีวัตถุประสงค์ทางการค้า

(๑) การบันทึกเสียงหรือภาพของคำแปลซึ่งได้ทำโดยองค์การแพร่เสียง
แพร่ภาพภายใต้ใบอนุญาตที่ออกตามวรรคนี้ องค์การแพร่เสียงแพร่ภาพอื่นที่มีสำนักงานใหญ่
อยู่ในประเทศดังกล่าว ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้ออกใบอนุญาตในลักษณะเดียวกัน อาจนำ
คำแปลที่บันทึกเสียงหรือภาพนั้นไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ()
โดยได้รับความยินยอมจากองค์การนั้นด้วย

(๒) เมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ตาม (๑) แล้ว
ก็อาจออกใบอนุญาตแก่องค์การแพร่เสียงแพร่ภาพทำการแปลข้อความใด ๆ ประกอบเข้าใน
โสตทัศนอุปกรณ์ (audiovisual fixation) ซึ่งจัดทำขึ้นหรือโฆษณาเพื่อวัตถุประสงค์

ใช้กับระบบกิจกรรมการสอน (systematic instructional activities) * แต่เพียง
 อย่างเดียว

(d) บทบัญญัติตาม (a) ถึง (c) จะใช้แก่การออกใบอนุญาต
 และใช้ใบอนุญาตซึ่งออกตามข้อ (๕) นี้ด้วย

**
 มาตรา ๔ (๑) การอนุญาตตามมาตรา ๒ หรือ ๓ อาจได้รับอนุญาต หากผู้ขอ
 อนุญาตได้ขออนุญาตตามระเบียบของประเทศดังกล่าวและได้รับคำปฏิเสธการอนุญาตทำการแปล
 และโฆษณาคำแปลหรือทำซ้ำและโฆษณาครั้งนั้น แล้วแต่กรณีจากเจ้าของสิทธิ หรือว่าภายหลังจาก
 ได้ใช้ความพยายามแล้วก็ยังไม่สามารถหาตัวเจ้าของสิทธิพบ ในขณะที่เดียวกันกับทำคำขออนุญาตนั้น
 ผู้ขออนุญาตจะต้องแจ้งแก่ศูนย์สารนิเทศลิขสิทธิ์แห่งชาติหรือระหว่างชาติตามที่บัญญัติไว้ใน (๒) ด้วย

(๒) หากเจ้าของสิทธิไม่สามารถหาตัวพบ ผู้ขออนุญาตจะต้องส่งสำเนาคำ
 ขออนุญาตทางจดหมายไปรษณีย์อากาศ (air mail) ลงทะเบียนแก่ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาซึ่งปรากฏชื่อ
 อยู่บนงาน และแก่ศูนย์สารนิเทศลิขสิทธิ์แห่งชาติหรือระหว่างชาติ ซึ่งอาจได้รับมอบหมายในคำ
 ประกาศอันมีผลที่ฝากไว้กับผู้ดำเนินการใหญ่ โดยรัฐบาลของประเทศซึ่งเชื่อว่าผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
 มีสถานประกอบกิจการอยู่ในประเทศนั้น

(๓) ชื่อของผู้สร้างสรรค์จะต้องปรากฏบนสำเนาคำแปลหรือสำเนาทำซ้ำ
 ทุกฉบับที่โฆษณาภายใต้การออกใบอนุญาต ตามมาตรา ๒ หรือ ๓, ชื่อเรื่องของงานจะต้อง
 ปรากฏบนสำเนางานทั้งหมด ในกรณีที่เป็นการแปลนั้นชื่อเดิมของงานแรกเริ่มจะต้องปรากฏ
 บนทุก ๆ สำเนาดังกล่าวด้วย

(๔) (a) การอนุญาตตาม (๒) หรือ (๓) จะไม่อาจที่จะเป็นการส่ง
 สำเนาออกนอกประเทศได้ โดยใบอนุญาตดังกล่าวจะกระทำได้เพียงการโฆษณาเพื่อใช้
 ประโยชน์คำแปลหรือฉบับทำซ้ำแล้วแต่กรณีในประเทศที่ทำการขอใบอนุญาตนั้นเท่านั้น

(b) สำหรับวัตถุประสงค์ตามข้อ (a) การส่งออกนอกประเทศ
 จะรวมถึง การส่งสำเนาจากอาณาเขตของประเทศซึ่งได้ทำคำประกาศเกี่ยวกับอาณาเขต
 ตามมาตรา ๑ (๕) ด้วย

* Systematic Instructional Activities ไม่หมายความว่าเพียงการ
 สอนในโรงเรียน และสถาบันการศึกษาชั้นสูงเท่านั้น แต่รวมถึงรูปแบบการศึกษาอื่น ๆ ทั้งหมด
 ด้วย (๒๐: ๑๐๘ - ๑๐๙)

**
 บทบัญญัติในมาตรา ๔ นี้ใช้กับกรณีของสิทธิในการทำซ้ำตามมาตรา ๓ ด้วย

(c) ส่วนราชการหรือหน่วยงานสาธารณะอื่น ๆ ของประเทศซึ่งออกใบอนุญาตให้ทำการแปลตามมาตรา ๒ ในภาษาอื่นที่มีใช้ภาษาอังกฤษ, ฝรั่งเศส หรือสเปน ใดส่งสำเนาคำแปลแก่ประเทศอื่น จะไม่ถือเป็นการขัดวัตถุประสงค์ของข้อ (a) หากเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ทุกข้อ

(i) ผู้รับเป็นเอกชนซึ่งมีสัญชาติของประเทศที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้ออกใบอนุญาตให้ หรือเป็นองค์การเอกชน

(ii) สำเนาได้ใช้ประโยชน์เพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน, การศึกษา หรือการค้นคว้าวิจัย

(iii) การส่งสำเนางานและการแจกจ่ายแก่ผู้รับจะต้องไม่มีวัตถุประสงค์ในทางการค้า และ

(iv) ประเทศที่ถูกส่งสำเนาไปได้ตกลงกับประเทศซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตยินยอมให้รับหรือการจำหน่ายแจกหรือทั้งสองกรณี และผู้อำนวยการใหญ่ ได้รับทราบถึงการตกลงนั้นแล้วจากรัฐบาลของประเทศที่ออกใบอนุญาตนั้น

(๕) สำเนาโฆษณาทั้งหลายที่ทำภายใต้ใบอนุญาตตามมาตรา ๒ หรือ มาตรา ๓ จะต้องมีข้อสังเกตในภาษาที่เหมาะสม ว่าสำเนาดังกล่าวมีสำหรับแจกจ่ายในประเทศ หรือในอาณาเขตซึ่งได้ออกใบอนุญาตนั้น

(๖) (๕) จะต้องมีการตรากฎหมายของประเทศเพื่อเป็นการรับรอง

(i) ประโยชน์ของเจ้าของสิทธิในการแปล หรือการทำซ้ำแล้วแต่กรณีที่ใบอนุญาตนั้นกำหนด ให้ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรมตามมาตรฐานการเงิน ซึ่งถือปฏิบัติทางวิชาชีพที่ตกลงกันอย่างเสรีในทั้งสองประเทศ, และ

(ii) การจ่ายและการส่งค่าตอบแทนนั้น จะใช้ระเบียบการเงินที่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตจะต้องทำให้มีผล โดยการชักลไกระหว่างชาติที่ประกันการส่งในอัตราแลกเปลี่ยนเงินที่เปลี่ยนแปลงไปหรือเท่าเทียม

(บ) จะต้องมีการบัญญัติกฎหมายใน คุ้มครองความถูกต้องของการ
 แปลและความถูกต้องของการทำซ้ำในแต่ละครั้ง แล้วแต่กรณี

ค. สิทธิในการแปลซึ่งหนังสือตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ถึงแม้ว่าอนุสัญญาลิขสิทธิ์
 สากล จะเริ่มต้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๒ นี้ก็ตาม แต่อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลก็มีความสำคัญอยู่
 มาก โดยเฉพาะในเรื่องของสิทธิในการแปลตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลนี้ ได้บัญญัติการ
 รองรับให้ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิพิเศษในเรื่องการแปลหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลไว้
 ในลักษณะเดียวกันกับอนุสัญญาเบอร์โนในระบบธรรมดา แต่อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๕๒
 ยังได้กำหนดบทบัญญัติให้อำนาจประเทศภาคีแห่งอนุสัญญามีอำนาจที่จะจำกัดสิทธิในการแปลซึ่ง
 งานเขียน (writing) โดยการทำเป็นกฎหมายภายในไว้บางประการตามที่อนุสัญญา
 ลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๕๒ ได้ให้อำนาจไว้ด้วยการออกใบอนุญาต ซึ่งรายละเอียดดังจะ
 ได้กล่าวต่อไป ต่อมาเมื่อมีการทบทวนแก้ไขอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๕๒ ในปี
 ค.ศ. ๑๙๗๑ เป็นอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลฉบับแก้ไข เมื่อ ค.ศ. ๑๙๗๑ ก็ได้มีการบัญญัติ
 เกี่ยวกับสิทธิในการแปลให้มีขอบเขตพิเศษเพิ่มขึ้นอีกแก่ประเทศกำลังพัฒนา ส่วนในลักษณะ
 ของสิทธิในการแปลตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ในหลักการสำคัญคงมีลักษณะเหมือนกันจะ
 แตกต่างกันเฉพาะเรื่องของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งสามารถแยกออกเป็น ๓ ประเภท คือ
 ระบบบทบัญญัติหลัก, ระบบบทบัญญัติยกเว้นสำหรับงานเขียน และระบบบทบัญญัติยกเว้นสำหรับ
 ประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละประเภทดังนี้ คือ

๑. ระบบบทบัญญัติหลัก สิทธิในการแปลที่เป็นระบบบทบัญญัติหลักนี้ เป็นบท
 บัญญัติที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๕๒ ในมาตรา ๕ (๑) และใน
 อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๗๑ ในมาตรา ๕ (๑) ซึ่งมีลักษณะเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่
 จะแตกต่างกันก็ในรายละเอียดบางประการเท่านั้นเอง ระบบบทบัญญัติหลักของเรื่องสิทธิ
 ในการแปลนี้มีรายละเอียดดังนี้ คือ

มาตรา ๕ (๑) สิทธิตามมาตรา ๑ (ตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล
 ค.ศ. ๑๙๕๒ ไซคำว่า "ลิขสิทธิ์") จะรวมถึง สิทธิพิเศษของผู้สร้างสรรค์ที่จะทำการ

แปลหรือโฆษณาคำแปล และมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแปลหรือโฆษณาคำแปลของงานที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญานี้

๒. ระบบบทบัญญัติยกเว้นสำหรับงานเขียน สิทธิในการแปลงงานเขียนนี้ อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๕๒ และค.ศ. ๑๙๗๑ ใ้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ (๒) โดยทั้งสองอนุสัญญาต่างก็ใ้บัญญัติสิทธิในการแปลนี้ให้มีลักษณะคล้ายกัน คงแตกต่างกันเฉพาะรายละเอียดเกี่ยวกับภาษาเท่านั้นเอง ซึ่งก่อนที่จะได้พิจารณาในรายละเอียดของบทบัญญัติยกเว้นสำหรับงานเขียนนี้ ก็ควรที่จะมาพิจารณา "งานเขียน" (writing) ก่อน ซึ่งคำว่างานเขียนนี้ก็คื งานประเภทหนึ่งซึ่งแสดงออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอาจรวมถึงเครื่องหมายที่แสดงออกอย่างถาวรด้วย งานเขียนนี้จะประกอบไปด้วยขอบเขตที่กว้างกว่าการสร้างงานวรรณกรรม และนอกจากนี้งานเขียนมิได้หมายความว่าเพียงสิ่งที่มีมนุษย์สามารถอ่านได้เท่านั้น บางกรณีอาจรวมถึงการอ่านด้วยเครื่องจักรซึ่งในหลาย ๆ ประเทศรวมถึงโปรแกรมของคอมพิวเตอร์ด้วย (๑๕: ๒๗๑) ซึ่งสิทธิในการแปลระบบบทบัญญัติยกเว้นสำหรับงานเขียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คื

มาตรา ๕ (๒) อย่างไรก็ตามประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา* ต่าง ๆ อาจกำหนดเป็นกฎหมายภายในจำกัดสิทธิในการแปลงงานเขียนได้ ทั้งนี้ภายใต้เงื่อนไขตามบทบัญญัติดังต่อไปนี้

(a) หากพ้นระยะเวลา ๗ ปี นับแต่วันซึ่งโฆษณาเป็นครั้งแรกของงานเขียนไปแล้ว ยังไม่เคยมีการพิมพ์โฆษณาคำแปลงานเขียนนั้นในภาษาที่ซออยู่ในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา (อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๕๒ ใ้ชื่อว่า "ในภาษาของชาติหรือภาษาของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่น ๆ ถ้าหากมี") โดยเจ้าของสิทธิในการแปลหรือโดยการมอบอำนาจของเขา คนสัญชาติของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอาจิระบบไม่มีสิทธิพิเศษในการอนุญาต (non-exclusive licenses) ขอใ้อนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ทำการแปลงงานในภาษาคึงกล่าวและโฆษณางานแปลนั้น (อนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๕๒ ใ้ชื่อว่า "แปลในภาษาของชาติซึ่งยังไม่เคยโฆษณามาก่อน")

* ตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลใ้ชื่อว่า "Contracting State"

(b) คนสัญชาติอังกฤษ จะต้องไครองขออนุญาตทำการแปลตามระเบียบของประเทศที่ไคกำหนดไว้ และไครับคำปฏิเสธการมอบอำนาจจากเจ้าของสิทธิในการแปลและการโฆษณาคำแปล หรือภายหลังจากไคความพยายามดังกล่าวแล้ว แต่ไม่สามารถหาเจ้าของสิทธิพบ การอนุญาตนี้อาจไครับอนุญาตบนเงื่อนไขเดียวกัน ถ้าการแปลทุกครั้งก่อนนี้ ในภาษาที่ไคกันอยู่ทั่วไปในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา (ตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๕๒ ไคคำว่า "ภาษาอังกฤษ" ซึ่งหมายถึงภาษาของชาติหรือภาษาของประเทศอื่น ๆ หากมีนั่นเอง) ไคขาดตลาดไปแล้ว

(c) หากไม่สามารถหาตัวเจ้าของสิทธิในการแปลพบ ผู้ขออนุญาตจะต้องส่งสำเนาคำขออนุญาตแก่ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ซึ่งปรากฏชื่อในงานนั้น และหากทราบสัญชาติของเจ้าของสิทธิในการแปลให้ส่งแก่สถานทูตหรือสถานกงสุลตัวแทนของประเทศซึ่งเจ้าของสิทธิมีสัญชาติ หรือองค์การซึ่งไครับการแต่งตั้งจากรัฐบาลของประเทศนั้น การอนุญาตจะไครับก่อนกำหนดระยะเวลา ๒ เดือนนับแต่วันที่ไคส่งสำเนาคำขออนุญาตไม่ได้

(d) บทบัญญัติอังกฤษ จะต้องบัญญัติเป็นกฎหมายภายในให้การรับรองแก่เจ้าของสิทธิในการแปลเกี่ยวกับคำตอบแทนที่เป็นธรรมและเทียบไคกับมาตรฐานสากล, รับรองการจ่ายและส่งคำตอบแทนและรับรองความถูกต้องของคำแปล

(e) ชื่อแรกเริ่ม (The Original Title) และชื่อของผู้สร้างสรรค์งานจะต้องพิมพ์ลงบนสำเนางานแปลทุกฉบับ การอนุญาตจะชอบด้วยกฎหมายเมื่อไคโฆษณาคำแปลในอาณาเขตของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาที่ไคอนุญาต สำเนาที่โฆษณาอาจนำเข้าไปและขายในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่น หากภาษาที่ไคกันทั่วไปในประเทศอื่นนั้น (ตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ค.ศ. ๑๙๕๒ ไคคำว่า "ภาษาของชาติภาษาหนึ่ง") เหมือนกับภาษาที่ทำการแปลงานนั้น และหากกฎหมายภายในของประเทศอื่นนั้นไคบัญญัติการอนุญาตเช่นเดียวกันและไม่ห้ามการนำเข้าและขายในประเทศ เงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นไม่ไคกับการนำเข้าและการขายซึ่งสำเนางานในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาที่ไคครอบคลุมโดยกฎหมายภายในและข้อตกลงนั้น การอนุญาตนี้จะไม่สามารถโอนไคโดยผู้ไครับอนุญาต

(f) การอนุญาตจะไม่ไครับการอนุญาตเมื่อผู้สร้างสรรค์ไคถอนสำเนางานทั้งหมดจากการหมุนเวียน

๓. ระบบพันธบัตรยืมเงินสำหรับประเทศกำลังพัฒนา สิทธิในการเปลี่ยนระบบทยอยเงินสำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่ได้รับรองในอนุสัญญาสิทธิบัตรสากล ค.ศ. ๑๙๗๑ ในมาตรา ๕ ทวิ, ๕ ตริ และ ๕ จัตวา โดยอนุสัญญาสิทธิบัตรสากล ค.ศ. ๑๙๘๒ มิได้บัญญัติไว้เลย สิทธิในการเปลี่ยนข้อนี้มิได้กำหนดประเภทของงานไว้เหมือนระบบพันธบัตรยืมเงินสำหรับงานเขียนแต่อย่างใด คงกำหนดเฉพาะระยะเวลาการขออนุญาต, การอนุญาต ฯลฯ โดยในมาตรา ๕ ทวิ จะเป็นพันธบัตรเกี่ยวกับวิธีการใช้ประโยชน์จากพันธบัตรนี้ มาตรา ๕ ตริ และ ๕ จัตวา จึงจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการแปลที่สำหรับประเทศกำลังพัฒนา ดังมีรายละเอียดดังนี้ คือ

มาตรา ๕ ทวิ

(๑) ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนาตามหลักเกณฑ์ของสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ สามารถทำคำรับรองใช้ระบบพันธบัตรยืมเงินสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในมาตรา ๕ ตริ หรือ ๕ จัตวา โดยการฝากคำรับรองแก่ผู้อำนวยการใหญ่องค์การ UNESCO (ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่า "ผู้อำนวยการใหญ่") ในขณะให้สัตยาบัน, การยอมรับ หรือการภาคยานุวัติ หรือภายหลังเวลาดังกล่าว

(๒) คำประกาศดังกล่าวจะมีผลเป็นเวลา ๑๐ ปี นับตั้งแต่วันที่อนุสัญญามีผลบังคับ หรือ ถ้าในระหว่างสิบปีนั้นอาจต่อระยะเวลาอีก ๑๐ ปี หรือ บางส่วนของสิบปี ในวันที่ฝากคำประกาศนั้น แต่ทั้งนี้จะต้องเหลือระยะเวลาในช่วง ๑๐ ปีแรกนั้นไม่มากกว่า ๑๕ เดือนหรือน้อยกว่า ๓ เดือนก่อนสิ้นระยะเวลา ๑๐ ปีนั้น ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาจะฝากคำประกาศแก่ผู้อำนวยการใหญ่ ซึ่งคำประกาศจะต้องทำในระหว่างระยะเวลา ๑๐ ปี ตามพันธบัตรยืมเงินในมาตรานี้

(๓) แต่อย่างไรก็ตามพันธบัตรยืมเงิน (๒) ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาที่สิ้นสุดการเป็นประเทศกำลังพัฒนาตามพันธบัตรยืมเงิน (๑) จะไม่สามารถต่อระยะเวลายาวกว่าคำประกาศตาม (๑) หรือ (๒) และแม้ว่าจะถอนคำประกาศหรือไม่ ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญานั้นไม่สามารถที่จะใช้ระบบพันธบัตรยืมเงินสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ตามมาตรา ๕ ตริ และ ๕ จัตวา เมื่อสิ้นสุดระยะเวลา ๑๐ ปีดังกล่าว หรือเมื่อสิ้นสุดระยะเวลา ๓ ปี หลังจาก

การสิ้นสุดการเป็นประเทศกำลังพัฒนา แล้วแต่ว่าระยะเวลาที่จะหมดเวลาหลังสุด

(๔) สำเนาของงานซึ่งได้ทำเสร็จตามบทบัญญัติกเว้นในมาตรา ๕ ตี และ ๕ จีควา จะยังคงจำหน่ายแจกจ่ายภายหลังจากการสิ้นสุดระยะเวลาของคำประกาศตามมาตรานี้ จนกระทั่งสำเนางานได้หมดสิ้นไป

(๕) ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาต่าง ๆ ที่ได้ฝากคำประกาศไว้ตาม มาตรา ๑๓^๓ ที่ได้ยื่นคำขอตาม (๑) ของมาตรานี้ต่ออนุสัญญานี้ แก่ประเทศหรืออาณาเขต ที่มีดินแดนหลายแห่ง อาจฝากคำประกาศและการต่ออายุได้ตามบทบัญญัติในมาตรานี้ที่จะมี ผลในประเทศหรืออาณาเขตนั้น ในระหว่างเวลาที่มีผลตามคำประกาศนี้ โดยบทบัญญัติใน มาตรา ๕ ตี และ ๕ จีควา จะใช้กับประเทศหรืออาณาเขตนั้นด้วย การส่งสำเนา จากประเทศหรืออาณาเขตของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาจะนำออกได้ จะต้องเป็นไปตาม เงื่อนไขในมาตรา ๕ ตี และ ๕ จีควา

มาตรา ๕ ตี

(๑)(a) ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาตามมาตรา ๕ ทวิ (๑) จะใช้ ระยะเวลา ๓ ปี หรือระยะเวลาที่มากกว่านี้ซึ่งกำหนดโดยกฎหมายของประเทศนั้นแทนระยะ ระยะเวลา ๗ ปี ตามมาตรา ๕ (๒) ได้ หรือในกรณีที่ทำกรแปลเป็นภาษาที่ไม่ใช่ภาษาที่ ใช้กันทั่วไปในหนึ่งประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ หรืออนุสัญญาปี ค.ศ. ๑๙๕๒ หรือมากกว่า อาจใช้ระยะเวลา ๑ ปี แทน ๓ ปี ก็ได้

(b) ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาตามมาตรา ๕ ทวิ (๑) อาจทำข้อยก ติกลงระหว่างประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้หรืออนุสัญญา ปี ค.ศ. ๑๙๕๒ ที่ ใช้ภาษาเดียวกันกับภาษาที่ใช้น้อยทั่วไป ในกรณีการแปลในภาษาคังถาวโดยใช้ระยะ ระยะเวลาที่ตกลงกันแต่ทั้งนี้จะต้องไม่น้อยกว่า ๑ ปี แทนระยะเวลา ๓ ปีตาม (a) แต่ อย่างไรก็ตามอนุสัญญานี้จะไม่ใช้กับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาสเปน

*
มาตรา ๑๓ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญา และการมีผล บังคับใช้ของอนุสัญญา

ภาษาใดภาษาหนึ่ง ซึ่งคำประกาศของข้อตกลงดังกล่าวจะต้องกระทำต่อผู้อำนวยการใหญ่

(c) ใบอนุญาตจะอนุญาตได้เมื่อผู้ขออนุญาตได้ขออนุญาตตามวิธีการของประเทศและได้รับคำปฏิเสธการมอบอำนาจโดยเจ้าของสิทธิในการแปล หรือภายหลังจากที่ได้พยายามแล้วแต่ไม่สามารถหาตัวเจ้าของสิทธิพบ ในขณะที่เกี่ยวกับที่ได้ทำคำขอ จะต้องแจ้งแก่ ศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ ซึ่งตั้งขึ้นโดยองค์การ UNESCO หรือศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์แห่งชาติหรือแห่งท้องถิ่น ที่ได้รับแต่งตั้งตามคำประกาศของรัฐบาลของประเทศที่เชื่อว่าผู้พิมพ์โฆษณาประกอบธุรกิจอยู่ที่ใดฝากไว้แก่ผู้อำนวยการใหญ่

(d) หากหาเจ้าของสิทธิในการแปลไม่พบ ผู้ขออนุญาตจะต้องส่งสำเนาคำขออนุญาตทางไปรษณีย์อากาศ (air mail) แก่ผู้พิมพ์โฆษณาที่ปรากฏชื่อบนงานนั้น และส่งแก่ศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์แห่งชาติหรือแห่งท้องถิ่นตามข้อ (c) ในกรณีที่ไม่มีศูนย์ดังกล่าว ให้ส่งสำเนาแก่ศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ ที่ตั้งโดยองค์การ UNESCO

(๒)(a) การอนุญาตภายหลังจากระยะเวลา ๓ ปี จะยังไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรานี้ จนกระทั่งผ่านไปเป็นเวลา ๖ เดือน และการอนุญาตภายหลังจากระยะเวลา ๑ ปี จะยังไม่ได้รับอนุญาต จนกระทั่งผ่านไปเป็นเวลา ๙ เดือน โดยจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ทำคำขออนุญาตแปลตามข้อ (๑)(c) หรือ หากชื่อหรือที่อยู่ของเจ้าของสิทธิในการแปลไม่ทราบ ให้นับแต่วันที่ใส่สำเนาคำขออนุญาตตาม (๑)(d)

(b) ใบอนุญาตทำการแปล จะไม่ได้รับอนุญาตหากเคยมีการโฆษณาคำแปลโดยเจ้าของสิทธิในการแปลหรือ โดยการมอบอำนาจของเจ้าของสิทธิในการแปล ในระหว่างระยะเวลา ๖ เดือนหรือ ๙ เดือนดังกล่าวข้างต้น

(๓) การอนุญาตต่าง ๆ ตามมาตรานี้ จะได้รับอนุญาตเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน (teaching), การศึกษา (scholarship) หรือการค้นคว้าวิจัย (research) เท่านั้น

(๔)(a) การอนุญาตที่ได้รับตามมาตรานี้ จะไม่รวมถึงการนำสำเนางานออกนอกประเทศ และจะชอบด้วยกฎหมายเฉพาะการโฆษณาในอาณาเขตของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญานั้น

(b) สำเนาที่โฆษณาโดยการอนุญาตตามมาตรา นี้ จะต้องมีสัญลักษณ์
ในภาษาของรัฐ บนสำเนางานว่า ใช้จ่ายแจกเฉพาะในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา
ซึ่งได้อนุญาตนั้น หากงานที่มีสัญลักษณ์สงวนลิขสิทธิ์ตามมาตรา ๓ (๑) สำเนางานนั้นจะ
ต้องมีสัญลักษณ์เช่นกัน

(c) บทบัญญัติการห้ามนำออกนอกประเทศตามข้อ (๑) จะไม่ใช้กับ
รัฐบาล หรือสาธารณชนอื่นของรัฐ ซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา นี้ทำการแปลงานในภาษา
อื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส หรือสเปน ส่งสำเนาคำแปลภายใต้การอนุญาตนี้แก่
ประเทศอื่น หาก

(i) ผู้รับเป็นเอกชนซึ่งมีสัญชาติของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา
ที่ได้อนุญาตนั้น หรือเป็นองค์การเอกชน

(ii) สำเนางานนั้น ได้ใช้เฉพาะวัตถุประสงค์สำหรับ
การสอน การศึกษา หรือการค้นคว้าวิจัยเท่านั้น

(iii) การส่งสำเนาและการจำหน่ายแจกแก่ผู้รับนั้น
มิได้มีวัตถุประสงค์ในทางการค้า (commercial) และ

(iv) ประเทศที่ถูกลำเนาไปได้ตกลงกับประเทศที่อนุญาตให้
รับ, ใช้จ่ายแจกหรือทั้งสองประการ และผู้อำนวยการใหญ่ได้ประกาศข้อตกลง
คำกล่าวของรัฐบาลของประเทศหนึ่งนั้นโดยยอมรับ

(๕) จะต้องบัญญัติกฎหมายภายในให้การรับรอง

(a) การอนุญาตทั้งกล่าวจะต้องมีค่าตอบแทนที่เป็นธรรมตามมาตรฐานค่า
ลิขสิทธิ์ กับการอนุญาตแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคลของประเทศดังกล่าวอย่างเสรี และ

(b) การจ่ายและส่งค่าตอบแทนนี้ จะต้องใช้ระเบียบการเงินของชาติ
โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะต้องทำการจ่ายและส่งค่าตอบแทนให้โดยล โดยกรณีสากล
ระหว่างประเทศ ในเรื่องการส่งตามเกณฑ์การแลกเปลี่ยนที่เปลี่ยนแปลงได้หรือเท่าเดิม

(๖) การอนุญาตโดยประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาตามมาตรานี้จะสิ้นสุดลง หากการแปลงงานนั้นทำในภาษาที่เหมือนกับที่ได้โฆษณาค่าแปลโดยเจ้าของสิทธิในการแปล หรือโดยการมอบอำนาจจากเจ้าของสิทธิในการแปล ในราคาที่เป็นธรรมเมื่อเทียบกับการแลกเปลี่ยนตามปกติในประเทศสำหรับงานที่คล้ายคลึงกัน แต่ส่วนงานต่าง ๆ ซึ่งได้ทำเสร็จก่อนการอนุญาตสิ้นสุดลงยังคงจำหน่ายแจกต่อไปได้จนกระทั่งหมดไปแล้ว

(๗) สำหรับงานซึ่งประกอบด้วยภาพประกอบเป็นส่วนใหญ่ การอนุญาตให้ทำการแปลและทำภาพประกอบ จะได้รับอนุญาตโดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขของมาตรา ๕ จัตวา

(๘)(a) การอนุญาตทำการแปล ซึ่งงานที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญานี้ที่โฆษณาด้วยการพิมพ์ หรือการทำซ้ำในรูปแบบอื่น อาจได้รับอนุญาตโดยองค์การแพร่เสียงแพร่ภาพที่มีสำนักงานใหญ่ในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา ตามมาตรา ๕ ทวิ (๑) โดยจะต้องทำการแปลในประเทศนั้น โดยองค์การดังกล่าว ตามบทบัญญัติดังต่อไปนี้

(i) การแปลได้ทำในรูปการทำสำเนาและได้มาเป็นของบุคคลตามกฎหมายของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา

(ii) การแปลจะใช้เฉพาะในการแพร่เสียงแพร่ภาพเพื่อการสอนหรือสำหรับเผยแพร่ทางการศึกษา ทางวิชาการพิเศษ หรือการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะอาชีพ

(iii) การแปลจะถูกใช้เป็นพิเศษในวัตถุประสงค์ตามข้อ (ii) ตลอดจนการแพร่เสียงแพร่ภาพโดยชอบด้วยกฎหมาย ที่มุ่งหมายสำหรับผู้รับในอาณาเขตของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา ซึ่งรวมถึงการแพร่เสียงแพร่ภาพที่ทำโดยเสียงหรือภาพทางสายและการทำเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในการแพร่เสียงแพร่ภาพ

(iv) การบันทึกเสียงหรือภาพของคำแปลจะสามารถแลกเปลี่ยนได้เฉพาะระหว่างองค์การแพร่เสียงแพร่ภาพที่มีสำนักงานใหญ่ในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญานั้นเท่านั้น และ

(v) การรีซคำแปลทั้งหมดนั้น จะต้องไม่มีวัตถุประสงค์ในทาง

(b) บทบัญญัติหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวใน ข้อ (a) องค์การแพร่เสียงแพร่ภาพจะได้รับอนุญาตทำการแปลรวมกันในสื่อทัศนูปกรณ์ (audiovisual fixation) ที่ได้ทำขึ้นและโฆษณาเพื่อวัตถุประสงค์ใช้ในการที่เกี่ยวข้องกับระบบการสอน (systematic instructional activities) เท่านั้น

(c) ภายใต้อำนาจในข้อ (a) และ (b) ดังกล่าวแล้ว จะใช้บทบัญญัติอื่นของมาตรานี้กับการอนุญาตและการใช้ใบอนุญาตด้วย

(๔) ตามบทบัญญัติในมาตรานี้ การอนุญาตต่าง ๆ ที่ได้อนุญาตตามมาตรานี้ จะอยู่ภายใต้บทบัญญัติในมาตรา ๕ และจะยังคงอยู่ภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๕ และมาตรานี้ถึงแม้ว่าภายหลังระยะเวลา ๗ ปีตามบทบัญญัติในมาตรา ๕ (๒) ได้สิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ได้รับอนุญาตจะเป็นอิสระต่อการขออนุญาตดังกล่าว และจะถูกแทนที่โดยใบอนุญาตใหม่ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับพิเศษของบทบัญญัติของมาตรา ๕

สิทธิในการทำซ้ำซึ่งหนังสือ

สิทธิในการทำซ้ำซึ่งหนังสือ เป็นสิทธิประการหนึ่งตามกฎหมายระหว่างประเทศคือทั้งอนุสัญญาเบอร์นและอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล สิทธิในการทำซ้ำนี้จะเห็นได้ว่ามีลักษณะที่เป็นสิทธิพื้นฐานของเจ้าของลิขสิทธิ์และตรงกับความหมายของคำว่า Copyright มากกว่าสิทธิในการแปลอันถือว่าเป็นสิทธิพิเศษต่างหากไป แต่อนุสัญญาระหว่างประเทศมักจะให้ความสำคัญต่อสิทธิในการแปลมากกว่าสิทธิในการทำซ้ำ เพราะสิทธิในการทำซ้ำจะได้รับการบัญญัติไว้ในกฎหมายภายในของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาต่าง ๆ แล้ว กล่าวคือ สิทธิในการทำสำเนาในรูปแบบต่าง ๆ ถือเป็นสิทธิพื้นฐานของผู้สร้างสรรค์ หรือผู้รับโอนจากผู้สร้างสรรค์ แต่ตามอนุสัญญาระหว่างประเทศแล้วจะไม่มีเนื้อหาของสิทธิในการทำซ้ำเหมือนกับกฎหมายภายในนั้น โดยมักจะถือเป็นสิทธิของผู้สร้างสรรค์ (Author's Right) แล้วแฝงอยู่กับสิทธิของผู้สร้างสรรค์ แต่ในเรื่องของสิทธิในการทำซ้ำเฉพาะเรื่องแล้ว อนุสัญญาระหว่างประเทศจะบัญญัติเป็นกรณี ๆ ไป ดังเช่นอนุสัญญาเบอร์นได้พิจารณาเฉพาะกรณีของการทำซ้ำในงานหนังสือพิมพ์และนิตยสาร (๒๐: ๑๐๖) ในระยะเริ่มต้น และเมื่อเทคโนโลยี

ในการแพร่กระจายและการทำซ้ำพัฒนามากขึ้นแล้ว อนุสัญญาเบอร์นจึงได้เริ่มพิจารณาหลักการของการทำซ้ำ โดยเฉพาะทางด้านการบันทึกเสียง, การแพร่เสียงทางวิทยุ ฯลฯ (๒๐: ๑๐๖) แต่ก็ได้มีการบัญญัติรองรับถึงสิทธิในการทำซ้ำไว้อย่างชัดเจน จนกระทั่งในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ ตาม Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ จึงได้บัญญัติถึงสิทธิพิเศษในการทำซ้ำของเจ้าของลิขสิทธิ์อย่างชัดเจน และในพิธีสารท้าย Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการทำซ้ำสำหรับประเทศกำลังพัฒนาด้วย และต่อมา Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ ก็ได้มีบทบัญญัติในทำนองเดียวกัน แต่มีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะ Appendix ท้ายอนุสัญญา อันเป็นบทบัญญัติสำหรับประเทศกำลังพัฒนาจะใช้สิทธิในการทำซ้ำทำนองเดียวกับระบบออกใบอนุญาตทำการแปล

สำหรับอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ตั้งแต่ฉบับแรก คือ ฉบับปี ค.ศ. ๑๘๕๒ ไม่ได้มีการบัญญัติสิทธิในการทำซ้ำไว้โดยตรง แต่กลับมอบอำนาจให้ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญานำไปบัญญัติเป็นกฎหมายภายในเอาเอง ซึ่งในอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ปี ค.ศ. ๑๘๗๑ จึงได้บัญญัติมาตราใหม่ขึ้นมาคือ มาตรา ๔ ทวิ อันเป็นบทบัญญัติของสิทธิในการทำซ้ำโดยเฉพาะ (๒๐: ๑๐๒) และในมาตรา ๕ จัตวา ก็ยังได้บัญญัติถึงสิทธิในการทำซ้ำ สำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่แตกต่างไปจากมาตรา ๔ ทวิ ไว้อย่าง

ก. ความหมายของการทำซ้ำหนังสือ ก่อนที่จะมาพิจารณาลิขสิทธิ์ในการทำซ้ำซึ่งหนังสือตามกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งก็หมายความว่าถึงอนุสัญญาเบอร์นกับอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลนี้ ก็ควรที่จะมาพิจารณาความหมายของการทำซ้ำหนังสือก่อนคำว่า "ทำซ้ำ" นี้ ปกติก็หมายความว่า การทำหรือก่อให้เกิดอย่างเดียวกันอีกครั้งหนึ่งหรือหลาย ๆ ครั้ง (๒๕: ๒๘๐) และการทำซ้ำซึ่งงานก็หมายความว่า การทำสำเนางานอีกหนึ่งฉบับหรือมากกว่าหนึ่งฉบับขึ้นไป หรือการทำสำเนางานเฉพาะบางส่วนของงานที่ทำออกมาในรูปร่างที่สามารถจับต้องได้ ซึ่งนอกจากนี้ ยังหมายความว่ารวมถึงการทำซ้ำด้วยการบันทึกเสียงและภาพด้วย โดยปกติรูปแบบของการทำซ้ำนี้ถือเป็นสิทธิที่สำคัญมากอย่างหนึ่งของลิขสิทธิ์ (๑๕: ๒๘๐) ดังนั้นการทำซ้ำซึ่งหนังสือก็หมายความว่า การทำหนังสือต้นฉบับนั้น อีกหนึ่งฉบับหรือมากกว่า ไม่ว่าการทำซ้ำนั้นจะเพิ่มขึ้นอีกทั้งฉบับหรือบางส่วน ในรูปแบบของวิธีการพิมพ์หรือการทำซ้ำโดยวิธีอื่น ในทำนองเดียวกัน เช่น การถ่ายเอกสาร เป็นต้น

ข. สิทธิในการทำซ้ำซึ่งหนังสือตามอนุสัญญาเบอร์น สิทธิในการทำซ้ำซึ่งหนังสือตามอนุสัญญาเบอร์นนี้ เมื่อพิจารณาแล้วจะไม่ได้บัญญัติไว้ชัดเจนเหมือนสิทธิในการแปล เพราะถือว่าสิทธิในการทำซ้ำนั้นมักจะเป็นเรื่องภายในของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา ซึ่งประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาทั้งหมดจะได้บัญญัติสิทธิในการทำซ้ำเป็นสิทธิของผู้สร้างสรรค์ โดยเฉพาะ โดยสิทธิในการทำซ้ำ (Right of Reproduction) จะมีความหมายที่สอดคล้องกับลิขสิทธิ์มากที่สุด เป็นสิทธิที่สำคัญมากเพราะชนชาติเดียวกัน ปกติก็จะใช้ภาษาเดียวกัน ความสำคัญในระดับระหว่างประเทศจึงมีน้อยกว่าสิทธิในการแปล และเนื่องจากสิทธิในการทำซ้ำก็ได้บัญญัติรองรับไว้โดยกฎหมายลิขสิทธิ์ภายในประเทศของแต่ละประเทศอยู่แล้ว อนุสัญญาเบอร์นจึงมิได้บัญญัติรองรับสิทธิในการทำซ้ำโดยตรงแต่ประการใด คงบัญญัติไว้เฉพาะข้อยกเว้นที่ต่างจากหลักทั่วไปเท่านั้น จนกระทั่งฉบับ Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ และ Paris Act, ค.ศ. ๑๙๙๑ จึงได้บัญญัติรับรองให้ผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมและศิลปกรรมมีสิทธิพิเศษที่จะอนุญาตให้ผู้อื่นทำซ้ำงานของตน ในลักษณะหรือรูปแบบต่าง ๆ และยังได้กำหนดสิทธิในการทำซ้ำสำหรับประเทศกำลังพัฒนา โดยยกเว้นหลักของสิทธิในการทำซ้ำดังกล่าว เป็นการให้สิทธิในการทำซ้ำระบบการออกใบอนุญาต สิทธิในการทำซ้ำซึ่งหนังสือแต่ละลักษณะดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้ คือ

๑. ระบบบทบัญญัติเฉพาะงาน สิทธิในการทำซ้ำประเภทนี้ เป็นการบัญญัติรองรับสิทธิในการทำซ้ำไว้ในรูปของสิทธิของผู้สร้างสรรค์ทั่วไป และสิทธิในการทำซ้ำในงานหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารจะได้มีบทบัญญัติไว้เป็นพิเศษต่างหาก ซึ่งได้บัญญัติไว้ใน Berne Convention, ค.ศ. ๑๘๘๖, Paris Act, ค.ศ. ๑๘๙๖, Berlin Act, ค.ศ. ๑๙๐๘, Rome Act, ค.ศ. ๑๙๒๘ และ Brussel Act, ค.ศ. ๑๙๔๘ ซึ่งในลักษณะโดยทั่วไปแล้วจะบัญญัติไว้คล้ายคลึงกัน คงมีเฉพาะในรายละเอียดเท่านั้นที่มีลักษณะแตกต่างกัน และในที่นี้จะขอกล่าวถึงสิทธิในการทำซ้ำในงานหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารเท่านั้น คือ

ก) Berne Convention, ค.ศ. ๑๘๘๖ อนุสัญญาเบอร์น ค.ศ. ๑๘๘๖ นี้ได้บัญญัติสิทธิในการทำซ้ำไว้ในมาตรา ๙ ดังนี้ คือ

มาตรา ๗ เรื่องจากหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารที่ได้พิมพ์ในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาต่าง ๆ จะสามารถทำซ้ำซึ่งต้นฉบับหรือคำแปลในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่นได้ หากผู้สร้างสรรค์หรือผู้พิมพ์โฆษณาไม่ได้แสดงการห้ามไว้ สำหรับนิตยสารการห้ามที่ได้แสดงไว้ในตอนต้นของแต่ละฉบับของนิตยสาร ก็เป็นการเพียงพอแล้ว

การห้ามดังกล่าวนี้ไม่สามารถนำมาใช้กับกรณีของ บทความอภิปรายทางการเมือง (articles of political discussion) หรือการทำซ้ำข่าวสารประจำวัน หรือข่าวสารเบ็ดเตล็ด

ข) Paris Act, ค.ศ. ๑๘๘๖ Paris Act, ค.ศ. ๑๘๘๖ ได้บัญญัติสิทธิในการทำซ้ำไว้ในมาตรา ๑ วรรค ๔ ดังนี้ คือ

มาตรา ๑ วรรค ๔ เรื่องที่แต่งเป็นตอนติดต่อกัน รวมถึงนิทานที่พิมพ์ในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาหนึ่ง ไม่อาจทำซ้ำซึ่งต้นฉบับหรือคำแปลในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่น หากผู้สร้างสรรค์หรือผู้แทนโดยชอบกฤษฎาหมายมิได้อนุญาตไว้

บทบัญญัติดังกล่าวจะใช้บังคับเหมือนกันกับ เรื่องอื่นที่ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร เมื่อผู้สร้างสรรค์หรือบรรณาธิการได้แสดงในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารนั้นว่าไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ในกรณีของนิตยสาร เพียงห้ามไว้ในตอนต้นของแต่ละฉบับก็เป็นการเพียงพอแล้ว

ในกรณีไม่มีการห้ามเช่นนั้น เรื่องดังกล่าวก็สามารถนำไปทำซ้ำได้ ทั้งนี้จะต้องมีการแสดงถึงที่มาไว้ด้วย

การห้ามนี้ไม่สามารถใช้กับเรื่องโต้ตอบทางการเมือง, ข่าวสารประจำวันหรือข่าวสารเบ็ดเตล็ด

ค) Berlin Act, ค.ศ. ๑๙๐๘ Berlin Act, ค.ศ. ๑๙๐๘ ได้บัญญัติสิทธิในการทำซ้ำไว้ในมาตรา ๕ ดังนี้ คือ

มาตรา ๕ เรื่องที่แต่งเป็นตอนติดต่อกัน, นิทาน และงานอื่น ๆ ใน
แผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลป์ใด ๆ หากได้พิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือ
นิตยสารในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาหนึ่ง ไม่อาจทำซ้ำในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่นได้
โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้สร้างสรรค์

เว้นแต่ เรื่องที่แต่งเป็นตอนติดต่อกัน นิทาน และเรื่องในหนังสือพิมพ์
อาจทำซ้ำโดยหนังสือพิมพ์อื่นได้ หากมีใ้คดีการห้ามมิให้ทำซ้ำไว้เป็นพิเศษ แต่อย่างไรก็ดี
ก็จะต้องระบุที่มาของงานดังกล่าวด้วย หากมีการละเมิดตามมาตรา นี้ ให้นำกฎหมายของ
ประเทศที่เรียกร้องให้คุ้มครองมา ชั่งบังคับ

การคุ้มครองตามอนุสัญญานี้ จะไม่ชักช้ากว่าประจำวัน หรือข่าวสาร
เบ็ดเตล็ด ซึ่งจะต้องเป็นไปตามธรรมชาติของข่าวนั้น

ง) Rome Act, ค.ศ. ๑๙๒๘ Rome Act, ค.ศ. ๑๙๒๘ ได้บัญญัติ
สิทธิในการทำซ้ำไว้ในมาตรา ๕ ดังนี้ คือ

มาตรา ๕ (๑) เรื่องที่แต่งเป็นตอนติดต่อกัน, นิทาน และงานอื่น ๆ
ในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลป์ใด ๆ หากได้พิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือ
นิตยสารในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาหนึ่ง ไม่อาจทำซ้ำในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่นได้
โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้สร้างสรรค์

(๒) เรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจประจำวัน, เรื่องเกี่ยวกับการ
เมืองหรือศาสนา อาจทำซ้ำโดยหนังสือพิมพ์ (press) อื่นหากมีไ้แสดงการสงวนการ
ทำซ้ำไว้ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องแสดงที่มาของงานไว้ด้วย, หากมีการละเมิดตามมาตรา
นี้ให้นำกฎหมายของประเทศที่เรียกร้องให้คุ้มครองมา ชั่งบังคับ

(๓) การคุ้มครองตามอนุสัญญานี้ จะไม่ชักช้ากว่าประจำวัน,
หรือข่าวสารเบ็ดเตล็ด ซึ่งจะต้องเป็นไปตามธรรมชาติของข่าวนั้น

จ) Brussels Act, ค.ศ. ๑๙๔๘ Brussels Act, ค.ศ. ๑๙๔๘
นี้ ได้บัญญัติสิทธิในการทำซ้ำไว้ในมาตรา ๕ ดังนี้ คือ

มาตรา ๕ (๑) นิทานที่แต่งติดต่อกัน, เรื่องสั้น และงานอื่น ๆ ใน
แผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ หากได้พิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือ
นิตยสารของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาหนึ่ง ไม่อาจทำซ้ำในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่นได้
โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้สร้างสรรค์

(๒) เรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจประจำวัน, เรื่องเกี่ยวกับการเมืองหรือศาสนา อาจทำซ้ำโดยหนังสือพิมพ์อื่นได้ ถ้ามิได้แสดงการสงวนการทำซ้ำไว้ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องแสดงที่มาของงานไว้ด้วย หากมีการละเมิดตามมาตรานี้ให้น่ากฎหมายของประเทศที่เรียกกร้องให้คุ้มครองมาขึ้นบังคับ

(๓) การคุ้มครองตามอนุสัญญานี้จะไม่ใช้กับชาวประจำวันหรือชาวสารเบ็ดเตล็ด ซึ่งจะต้องเป็นไปตามธรรมชาติของชาวนั้น

๒. ระบบบทบัญญัติทั่วไป สิทธิในการทำซ้ำประเภทนี้ เป็นการบัญญัติ
รองรับสิทธิของผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมและศิลปกรรมที่จะมีสิทธิในการทำงานใน
ลักษณะหรือรูปแบบต่าง ๆ โดยมีใ้บัญญัติไว้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะงานหนังสือพิมพ์และ
นิตยสารแต่ประการใด ซึ่งใ้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ ของ Stockholm Act,
ค.ศ. ๑๙๖๗ และ Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ แต่ทั้งนี้อนุสัญญาทั้งสองฉบับยังใ้มีบท
บัญญัติยกเว้นหลักดังกล่าวสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ไว้ทำอนุสัญญาแต่ละฉบับซึ่งใน
รายละเอียดของเรื่องนี้จะใ้กล่าวในหัวข้อต่อไป สำหรับสิทธิในการทำซ้ำแบบนี้ ทั้ง
Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ และ Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ ใ้บัญญัติไว้
เหมือนกันดังนี้ คือ

มาตรา ๕ (๑) ผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมและศิลปกรรมที่ใ้รับ
ความคุ้มครองตามอนุสัญญานี้ จะใ้รับสิทธิพิเศษในการอนุญาตใ้ทำงานของตน ใน
ลักษณะหรือรูปแบบต่าง ๆ

(๒) ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญามีอำนาจที่จะออกกฎหมาย
อนุญาตใ้ทำซ้ำ ซึ่งงานเป็นกรณีพิเศษ บทบัญญัติดังกล่าวนี้ การทำซ้ำจะต้องไม่กระทบ
กระเทือนต่อการใ้ประโยชน์จากงานตามปกติ และไม่ทำใ้ผลประโยชน์ของผู้สร้างสรรค์
ใ้ได้รับความเสียหายโดยไม่ชอบด้วยเหตุผล

(๓) การบันทึกเสียงหรือภาพ จะได้รับความคุ้มครองเหมือนวัตถุประสงคของการทำซ้ำตามมาตรา ๑๑

๓. ระบบออกใบอนุญาตทำซ้ำ สิทธิในการทำซ้ำประเภทนี้ก็เป็นระบบการออกใบอนุญาตนั่นเอง โดยมีหลักเกณฑ์คล้ายกับสิทธิในการเปลี่ยนระบบการออกใบอนุญาตทำการแปล ซึ่งในการพิจารณาแก้ไขอนุสัญญาเบอร์น ฉบับ Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ และ Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ ก็ได้มีการพิจารณาสีทธิพิเศษบางประการของประเทศกำลังพัฒนา ในอันที่จะนำงานสร้างสรรค์ต่างประเทศไปใช้เพื่อพัฒนาประเทศของตนได้โดยสะดวกรวดเร็ว โดยได้กำหนดไว้ในพิธีสารเกี่ยวกับประเทศกำลังพัฒนาท้าย Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ และใน Appendix ท้าย Paris Act, ค.ศ. ๑๙๗๑ ยกเว้นบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการทำซ้ำในมาตรา ๕ ของอนุสัญญาทั้งสองฉบับ โดยประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องของกำหนดระยะเวลาที่จะขออนุญาต และการอนุญาตทำซ้ำควยการออกใบอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ยังมีสาระโดยละเอียดดังนี้ คือ

ก) Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ (Protocol Regarding Developing Countries) อนุสัญญานี้ นอกจากจะได้อนุญาตสิทธิในการทำซ้ำอันเป็นบทบัญญัติหลักไว้ในมาตรา ๕ แล้ว ยังได้อนุญาตสิทธิในการทำซ้ำสำหรับประเทศกำลังพัฒนาไว้อีกด้วย โดยมีลักษณะเป็นบทยกเว้นมาตรา ๕ (๑) ดังกล่าว ไว้ในพิธีสาร ท้าย Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ ในมาตรา ๑ (c) ดังนี้ คือ

มาตรา ๑ (c) ให้ชอบบทบัญญัติดังต่อไปนี้ แทนมาตรา ๕ (๑)
คือ

(i) หากเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำหรือผู้รับมอบอำนาจไม่ได้ทำการโฆษณาในงานในรูปแบบเดิมของงานต้นฉบับภายในหลังระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่ได้มีการโฆษณาครั้งแรก หรือระยะเวลาอื่นที่มากกว่านี้ตามกฎหมายภายในของประเทศกำลังพัฒนา คนสัญชาติของประเทศดังกล่าวอาจใช้สิทธิพิเศษ โดยได้รับอนุญาต จากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจให้ทำซ้ำและโฆษณา โดยมิว่าวัตถุประสงค

เพื่อการศึกษาหรือทางวัฒนธรรม บทบัญญัติดังกล่าวนี้คนสัญชาติของประเทศนั้นจะต้องได้
ขออนุญาตตามระเบียบการที่ได้ตั้งขึ้น และได้รับการปฏิเสธการอนุญาตโดยเจ้าของสิทธิ
ในการทำซ้ำและโฆษณาอันที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาหรือทางวัฒนธรรม หรือภายหลัง
จากที่ได้พยายามแล้วแต่ไม่สามารถหาตัวเจ้าของสิทธิพบ ใบอนุญาตนี้อาจได้รับบนเงื่อนไข
เดียวกัน หากการทำซ้ำครั้งก่อนในรูปแบบเดิมได้หมดไปแล้ว

(ii) กรณีที่ไม่สามารถหาตัวเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำพบ ผู้
ขออนุญาตจะต้องส่งสำเนาคำขออนุญาตแก่ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาซึ่งปรากฏชื่อในงานนั้น หากทราบ
สัญชาติของเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำให้ส่งแก่สถานทูตหรือสถานกงสุลผู้แทนของประเทศที่
เจ้าของสิทธิมีสัญชาติ หรือส่งให้แก่องค์การซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐบาลของประเทศนั้น
การอนุญาตนี้จะไม่ได้รับอนุญาตก่อนระยะเวลา ๒ เดือนนับแต่วันที่ได้ออกคำขออนุญาต

(iii) บทบัญญัติดังกล่าว จะต้องบัญญัติเป็นกฎหมายภายในให้
ความรับรองแก่เจ้าของสิทธิในการทำซ้ำในเรื่องค่าตอบแทน, การรับรองการจ่ายและ
การส่งค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ของประเทศที่ชออยู่ในปัจจุบัน และให้การรับรองความ
ถูกต้องของการทำงาน

(iv) ชื่อเดิมของเรื่อง และชื่อของผู้สร้างสรรค์งาน
จะต้องได้รับการพิมพ์ลงบนสำเนางานทั้งหมดที่ทำขึ้นนั้น การอนุญาตจะชอบด้วยกฎหมาย
สำหรับการโฆษณาเฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาที่ยอมรับบทบัญญัตินี้
เท่านั้น สำเนางานที่โฆษณาอาจนำเขาและขายในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่นได้หากมี
วัตถุประสงค์ทางการศึกษาหรือทางวัฒนธรรม เมื่อกฎหมายภายในของประเทศดังกล่าว
กำหนดบทบัญญัติการอนุญาตเช่นเดียวกันและไม่ได้อำนาจการนำเขาและขายในประเทศ เมื่อ
เงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นไม่มีการนำเขาขายสำเนางานในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาเป็นไป
ตามกฎหมายภายในและข้อตกลงระหว่างกัน และการอนุญาตนี้ไม่สามารถที่จะโอนต่อไปได้

(v) การอนุญาตจะไม่ได้รับอนุญาต หากผู้สร้างสรรค์ได้ถอน
สำเนางานทั้งหมดคืนจากการหมุนเวียนในท้องตลาด

(vi) อย่างไรก็ตาม หากผู้สร้างสรรค์ได้ขี้อำนาจของสิทธิ
ในการทำซ้ำด้วยตนเอง การอนุญาตจะสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ผู้สร้างสรรค์ได้โฆษณาอันนั้น หรือ

นับแต่ทำให้มีการโฆษณาของเขาในรูปแบบเดิมในประเทศซึ่งการอนุญาตได้รับอนุญาต
อย่างไรก็ตามสำเนาต่าง ๆ ที่ทำเสร็จก่อนใบอนุญาตสิ้นสุดลง ยังคงจำหน่ายต่อไปได้

(vii) ผู้สร้างสรรค์ได้โฆษณาหรือทำให้มีการโฆษณาของตนใน
รูปแบบเดิมในประเทศ และหลังจากนั้น แต่อยู่ในระหว่างอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์
ซึ่งการอนุญาตทุกครั้งได้จำหน่ายหมดไปแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตที่ไม่มี
สิทธิพิเศษให้ทำซ้ำและโฆษณาได้ ในลักษณะเดียวกัน โดยอาศัยเงื่อนไขเดียวกันกับ
การออกใบอนุญาตตามข้อ (i) ถึง (v) ข้างต้น แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขข้อ (vi)

ข) Paris Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ (Appendix) อนุสัญญาฉบับนั้นนอกจาก
จะได้บัญญัติสิทธิในการทำซ้ำอันเป็นบทบัญญัติหลักไว้ในมาตรา ๕ แล้ว ยังได้บัญญัติสิทธิใน
การทำซ้ำสำหรับประเทศกำลังพัฒนาไว้ด้วย อันถือเป็นบทยกเว้นมาตรา ๕ ด้วย ซึ่งบท
บัญญัตินี้ก็มีลักษณะคล้ายกับ Stockholm Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ นั้นเอง แต่มีรายละเอียด
แตกต่างกัน โดยบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๓ ของภาคผนวกท้าย Paris Act, ค.ศ. ๑๙๖๗
อันเป็นบทบัญญัติสิทธิในการทำซ้ำ และในมาตรา ๔ ของภาคผนวก ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับ
การออกใบอนุญาต ดังได้กล่าวไว้แล้วในเรื่องสิทธิในการแปลแล้วจึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก
สิทธิในการทำซ้ำตาม Paris Act, ค.ศ. ๑๙๖๗ สำหรับประเทศกำลังพัฒนาจึงมี
รายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

มาตรา ๓ (๑) ประเทศต่าง ๆ ที่ประกาศขอใช้บทบัญญัติในมาตรานี้
มีสิทธิที่จะใช้ระบบสิทธิพิเศษและโอนกันไม่ได้ (system of non - exclusive and
non - transferable) โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตตามเงื่อนไขดังกล่าว
ต่อไปนี้ และตามมาตรา ๔ ของภาคผนวก แทนสิทธิพิเศษในการทำซ้ำตามมาตรา ๕ ของ
Paris Act, ค.ศ. ๑๙๖๗

(๒)(a) ในความเกี่ยวพันกับงานตามมาตรา ๓ นี้ จะใช้บังคับ
กับการทำซ้ำตามที่บทบัญญัติในข้อ (๑) ภายหลังจากสิ้นสุด

(i) ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ (๓) โดยเริ่มนับตั้งแต
วันที่ได้มีการโฆษณาครั้งแรกของงานที่ทำซ้ำครั้งนั้น หรือ

(ii) ระยะเวลาที่นานกว่านี้ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายภายในของประเทศตามข้อ (๑) โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่เดียวกันซึ่งสำเนางานครั้งนั้นไม่เคยจำหน่ายแจกแก่สาธารณชนทั่วไป หรือในระบบเกี่ยวกับการสอนในประเทศนั้น โดยเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำหรือโดยผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำ ในราคาที่เป็นธรรมสอดคล้องกับการแลกเปลี่ยนตามปกติในประเทศนั้น สำหรับผลงานในลักษณะเดียวกัน คนสัญชาติของประเทศนั้น จะได้รับอนุญาตให้ทำซ้ำและโฆษณาครั้งหนึ่ง ๆ ในราคากังกล่าวหรือต่ำกว่า สำหรับการใช้ในกิจกรรมเกี่ยวกับการสอน

(b) ใบอนุญาตจะออกให้ทำซ้ำและโฆษณาครั้งนั้นซึ่งได้จำหน่ายแจกดังในข้อ (a) อาจได้รับอนุญาตภายใต้เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ หากภายหลังสิ้นสุดระยะเวลาที่ขังบังคับนั้นแล้ว ไม่มีสำเนาของการทำครั้งนั้นจำหน่ายแก่สาธารณชนทั่วไปหรือใช้ในระบบเกี่ยวกับการสอนเป็นเวลา ๖ เดือนแล้วในประเทศนั้น ในราคาที่เป็นธรรมตามปกติการแลกเปลี่ยนในประเทศนั้น สำหรับผลงานในลักษณะเดียวกัน

(๓) ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในข้อ (๒)(a) (i) จะใช้เวลา ๕ ปี เว้นแต่

(i) สำหรับงานวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ หรือวิทยาศาสตร์กายภาพ ทั้งนี้รวมถึงคณิตศาสตร์ และผลงานทางเทคโนโลยี ใช้ระยะเวลา ๓ ปี

(ii) สำหรับงานที่เป็นเรื่องอ่านเล่น, คำประพันธ์ นาฏกรรม และดนตรี และสำหรับหนังสือศิลปะ ใช้ระยะเวลา ๗ ปี

(๔)(a) จะไม่มีการออกใบอนุญาต ในกรณีที่จะอนุญาตให้หลังจากสิ้นสุดระยะเวลา ๓ ปี ตามมาตรานี้ ก่อนสิ้นสุดระยะเวลา ๖ เดือน

(i) นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตรา ๔ (๑) หรือ

(ii) เมื่อไม่ทราบสัญชาติหรือที่อยู่ของเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำ ก็ให้นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตส่งสำเนาคำขออนุญาตของตนต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ (๒)

(๒) เมื่อการอนุญาตที่จะได้รับภายหลังระยะเวลาอื่น ๆ และตามมาตรา ๘ (๒) จะไม่มีการอนุญาตจนกระทั่งได้ผ่านพ้นเวลาไป ๓ เดือน นับแต่วันที่ได้ออกสำเนาคำขออนุญาต

(๓) หากในระหว่างระยะเวลา ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน ตามข้อ (๑) หรือ (๒) มีการจำหน่ายจ่ายแจกดังกล่าวในข้อ (๒)(๑) จะไม่มีการออกใบอนุญาตตามมาตรา

(๔) จะไม่มีการอนุญาต หากผู้สร้างสรรค์ได้ถอนสำเนาการทำซ้ำและการโฆษณาซึ่งงานที่ได้รับขออนุญาตออกใบอนุญาต จากการจำหน่ายหรือหมุนเวียนในท้องตลาดทั้งหมด

(๕) ใบอนุญาตให้ทำซ้ำและโฆษณาคำแปลงานจะไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา

(๕) ในกรณีดังต่อไปนี้

(๕) เมื่อคำแปลนั้น ไม่ได้โฆษณาโดยเจ้าของสิทธิในการแปลหรือโดยได้รับอำนาจจากเจ้าของสิทธิในการแปล หรือ

(๕) เมื่อการแปลไม่ได้ทำในภาษาที่ ชักันทั่วไปในประเทศซึ่งได้ออกใบอนุญาต

(๖) หากสำเนางานครั้งนั้นได้จำหน่ายจ่ายแจกในประเทศตามข้อ (๑) แก่สาธารณชนทั่วไปหรือในระบบที่เกี่ยวข้องกับการสอน โดยเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำหรือโดยได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำ ในราคาที่เป็นธรรมตามการแลกเปลี่ยนปกติในประเทศสำหรับงานที่ลักษณะเหมือนกัน ใบอนุญาตที่ได้รับตามมาตรานี้จะสิ้นสุดลงหากการทำครั้งนั้นได้ทำในภาษาเดียวกันและมีเนื้อหาระหว่างกันกับการทำซ้ำซึ่งได้โฆษณาตามใบอนุญาตดังกล่าว บรรดาสำเนาที่ทำเสร็จก่อนการอนุญาตสิ้นสุดลงอาจยังคงจำหน่ายจ่ายแจกต่อไปได้ จนกว่าจะหมด

(๗)(๑) อาศัยตามข้อ (๖) งานตามมาตรา นี้ จะใช้จำกัดเฉพาะงานซึ่งโฆษณาด้วยการพิมพ์หรือการทำซ้ำในรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน

(b) มาตรการนี้จะใช้กับการทำซ้ำซึ่งเสียงหรือภาพในรูปของ
โสตทัศนูปกรณ์ (audio - visual fixation) โดยชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้
รวมถึงการทำจากงานที่ได้รับความคุ้มครองร่วมกัน และงานแปลร่วมกันในภาษาซึ่งใช้
ทั่วไปในประเทศที่ออกใบอนุญาต บทบัญญัติดังกล่าวนี้ โสตทัศนูปกรณ์นั้นจะต้องทำหรือ
โฆษณาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะใช้เกี่ยวกับระบบการสอนเท่านั้น

ค. สิทธิในการทำซ้ำซึ่งหนังสือตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล สิทธิในการทำซ้ำซึ่ง
หนังสือตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากลนี้เหมือนกับอนุสัญญาเบอร์น เพราะตั้งแต่ฉบับแรก
ค.ศ. ๑๘๕๒ ก็ไม่ได้มีบทบัญญัติรองรับสิทธิในการทำซ้ำไว้แต่อย่างใด คงบัญญัติรวม ๆ
กันเป็นสิทธิที่ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาจะได้รับความคุ้มครองจากอีกประเทศหนึ่ง โดย
มอบอำนาจให้เป็นไปตามกฎหมายภายในของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา (๒๐: ๑๐๗) ทั้งนี้
เนื่องจากสิทธิในการทำซ้ำก็มีลักษณะสากลในระดับกฎหมายภายใน คือ ประเทศภาคีแห่ง
อนุสัญญาเกือบทั้งหมดได้บัญญัติรองรับสิทธิในการทำซ้ำไว้ในกฎหมายภายในแล้ว อนุสัญญา
ลิขสิทธิ์สากลจึงไม่ได้บัญญัติรองรับไว้อีกเป็นพิเศษ แต่ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิที่ประเทศภาคี
แห่งอนุสัญญาจะได้รับความคุ้มครองไว้ในมาตรา ๒ ความว่า

- (๑) งานที่โฆษณาแล้วของคนสัญชาติของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาต่าง ๆ และงาน
ที่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรกในประเทศดังกล่าว จะได้รับการคุ้มครองในประเทศภาคี
แห่งอนุสัญญาอื่น เหมือนกับประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่นนั้น ได้ให้แรงงานของคนสัญชาติ
และงานที่ได้โฆษณาเป็นครั้งแรกในอาณาเขตของตน
- (๒) งานที่ยังไม่ได้มีการโฆษณาของคนสัญชาติของแต่ละประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา
จะได้รับความคุ้มครองในประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาอื่นเหมือนกับประเทศภาคีแห่งอนุสัญญา
อื่นให้แรงงานที่ยังไม่ได้มีการโฆษณาของคนสัญชาติของตน
- (๓) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามอนุสัญญานี้ ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาจะต้องบัญญัติ
เป็นกฎหมายภายในบังคับแก่คนสัญชาติที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศของตน

จึงเท่ากับว่าสิทธิในการทำซ้ำก็เป็นสิทธิประเภทหนึ่งของอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล โดยที่ไม่ได้
บัญญัติไว้เป็นพิเศษแต่ประการใด และน่าสังเกตว่า สิทธิในการทำซ้ำซึ่งงานในหนังสือพิมพ์
หรือนิตยสารของอนุสัญญาเบอร์นนั้น ในอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล มีได้บัญญัติไว้แต่ประการใด
ต่อมาตามอนุสัญญาลิขสิทธิ์สากล ฉบับแก้ไขใหม่คือ ปี ค.ศ. ๑๙๙๑ ได้บัญญัติมาตราใหม่เพิ่ม

ขึ้นมาอีกมาตราหนึ่ง คือ มาตรา ๔ ทวิ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดสิทธิพิเศษขึ้นมา ๓ สิทธิ คือ สิทธิในการทำซ้ำ, สิทธิในการเล่นแสดงต่อสาธารณะ (Right of Public Performance) และสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ (Right of Broadcasting) ซึ่งเดิมรวมกันเป็นสิทธิพื้นฐานตามมาตรา ๑ (๒๐: ๑๐๗) จึงถือได้ว่า ตามอนุสัญญาสิทธิสากล ค.ศ. ๑๙๗๑ ก็ได้บัญญัติรองรับสิทธิในการทำซ้ำไว้เป็นพิเศษต่างหาก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ

มาตรา ๔ ทวิ (๑) สิทธิตามมาตรา ๑ จะรวมถึงสิทธิพื้นฐานรับรองผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของผู้สร้างสรรค์ และรวมถึงสิทธิพิเศษที่จะอนุญาติให้ทำซ้ำในความหมายต่าง ๆ, เล่นแสดงต่อสาธารณะ และแพร่เสียงแพร่ภาพ บทบัญญัติในมาตรานี้จะใช้กับงานที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญานี้ ในรูปแบบเดิมหรือในรูปแบบอื่นอันเนื่องมาจากรูปแบบเดิม

(๒) อย่างไรก็ตาม ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาต่าง ๆ อาจทำข้อยกเว้นเป็นกฎหมายในที่ไม่ขัดแย้งกับเจตนารมณ์ และบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ เกี่ยวกับสิทธิตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรกของมาตรานี้ ประเทศต่าง ๆ ซึ่งได้บัญญัติกฎหมายดังกล่าว จะต้องบัญญัติให้สอดคล้องกับระดับการคุ้มครองที่ไคลของสิทธิที่ได้รับการยกเว้นแต่ละสิทธิ

ตามบทบัญญัติในมาตรา ๔ ทวิ นี้ เจตนารมณ์ของอนุสัญญานี้ ก็คือสิ่งที่ประเทศทั้งหมดให้ความคุ้มครองในระดับ "adequate and effective protection" ตามมาตรา ๑ และตามหลักเบื้องต้นของมาตรา ๒๗ ของ Universal Declaration of Human Right (๒๐: ๑๐๘) และบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ ก็หมายความว่า สิทธิที่ประเทศที่มีขประเทศกำลังพัฒนาไม่สามารถใช้ระบบบทบัญญัติยกเว้นสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ตามมาตรา ๕ ตริ และ ๕ จัตวาได้ (๒๐: ๑๐๘) อันถือได้ว่า เป็นสิทธิในการทำซ้ำซึ่งหนึ่งสี่อยู่ในระบบบทบัญญัติทั่วไป

ส่วนในมาตรา ๕ ตริ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการแปล ส่วนมาตรา ๕ จัตวา เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการทำซ้ำ ระบบบทบัญญัติยกเว้นสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ดังมีรายละเอียดดังนี้ คือ

มาตรา ๕ จัตวา

๑. ประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาตามมาตรา ๕ ทวิ (๑) * อาจิบัพัญญัติ
ดังต่อไปนี้ คือ

(a) หากภายหลังจากสิ้นสุด

(i) ระยะเวลาตาม (๑) นับแต่วันที่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก
ซึ่งงานวรรณกรรม, วิทยาศาสตร์กรรม หรือศิลปกรรม เฉพาะครั้งนั้น ๆ ตาม (๓) หรือ

(ii) ระยะเวลาที่ยาวกว่านี้ ซึ่งได้กำหนดไว้โดยกฎหมายภายใน
ของประเทศนั้น

ซึ่งสำเนาครั้งนั้นไม่เคยจำหน่ายแจกแก่สาธารณชนทั่วไป หรือใน
ระบบที่เกี่ยวข้องกับการสอน (systematic in structural activities)
ของประเทศ ควบราคาที่เป็นธรรมตามปกติ โดยเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำ หรือโดยการ
มอบอำนาจของเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำ คนสัญชาติของประเทศนั้นสามารถได้รับสิทธิ
พิเศษในการอนุญาต (non - exclusive licenses) จากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่จะทำการ
โฆษณาในครั้งนั้น หรือในราคาที่ต่ำกว่านั้น สำหรับการใช้ในการทำซ้ำที่เกี่ยวข้องกับระบบการสอน
(systematic instructional activities) ในอนุญาตอาจได้รับการอนุญาต
เมื่อได้มีการร้องขออนุญาตตามระเบียบที่ตั้งขึ้นโดยประเทศที่รับรองนี้ และได้รับคำปฏิเสธการ
อนุญาตจากเจ้าของสิทธิในการโฆษณา งาน หรือภายหลังจากได้ใช้ความพยายามแล้วแต่ไม่
สามารถหาตัวเจ้าของสิทธิพบ ในขณะที่เกี่ยวกับที่ใดทำค่าขออนุญาต ผู้ขออนุญาตจะต้องแจ้ง
ต่อศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศขององค์การ UNESCO หรือ ศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์
แห่งชาติหรือแห่งท้องถิ่น ตามข้อ (d) แล้วแต่กรณี

(b) การอนุญาตอาจได้รับการอนุญาตในเงื่อนไขเดียวกันหากในระยะเวลา
๖ เดือนไม่มีสำเนาครั้งนั้นจำหน่ายแจกในรัฐนั้นแก่สาธารณชน หรือในระบบที่เกี่ยวข้อง
กับการสอน ในราคาที่เป็นธรรมตามปกติของงานในลักษณะเดียวกันในประเทศนั้น

* ประเทศกำลังพัฒนา

(c) ระยะเวลาตามข้อ (a) จะใช้เวลา ๕ ปี เว้นแต่

(i) สำหรับงานวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและวิทยาศาสตร์กายภาพ ทั้งนี้รวมถึงคณิตศาสตร์ และผลงานทางเทคโนโลยี โดยระยะเวลานี้จะใช้เพียง ๓ ปี

(ii) สำหรับงานเรื่องอ่านเล่น, คำประพันธ์ นาฏกรรมและดนตรี และสำหรับหนังสือศิลปะ โดยระยะเวลานี้จะใช้ ๗ ปี

(d) ถ้าไม่สามารถหาตัวเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำ ผู้ขออนุญาตจะต้องส่งสำเนาคำขออนุญาตลงทะเล เบี่ยงทางไปรษณีย์อากาศแก่ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ซึ่งปรากฏชื่อบนงาน และแก่ศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์แห่งชาติหรือแห่งท้องถิ่น ที่ปรากฏในคำประกาศของประเทศที่เชื่อว่าผู้พิมพ์ผู้โฆษณามีธุรกิจหลักอยู่ ณ ที่นั้น ซึ่งคำประกาศนั้นได้ฝากแก่ผู้อำนวยการใหญ่ ในกรณีที่ไม่มีการประกาศดังกล่าวจะส่งสำเนาคำขออนุญาตแก่ศูนย์ข่าวสารลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ ซึ่งตั้งโดยองค์การ UNESCO ใบอนุญาตจะไม่ได้รับการอนุญาตก่อนสิ้นสุดระยะเวลา ๓ เดือน นับแต่วันที่ได้ออกสำเนาคำขออนุญาต

(e) จะไม่ได้รับอนุญาตในกรณีที่จะอนุญาตใดหลังจากสิ้นสุดระยะเวลา ๓ ปี ตามมาตรานี้

(i) จนกระทั่งผ่านระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันที่ได้ออกคำขออนุญาตตามข้อ (a) หรือหากไม่ทราบชื่อ หรือที่อยู่ของเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำ ให้ นับแต่วันที่ได้ออกคำขอรับใบอนุญาตสำหรับการอนุญาตตามข้อ (a)

(ii) หากการแจกจ่ายสำเนาในครั้งนั้นตามข้อ (a) ได้นำออกเผยแพร่ในระยะเวลาดังกล่าว

(f) ชื่อของผู้สร้างสรรค์ และชื่อเรื่องของการทำซ้ำงานครั้งนั้นจะต้องพิมพ์บนสำเนาทั้งหมด ใบอนุญาตจะไม่รวมถึงการส่งสำเนาออกนอกประเทศ และจะใช้ประโยชน์เฉพาะการโฆษณาในอาณาเขตของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาที่อนุญาต ใบอนุญาตจะไม่สามารถโอนโดยผู้ได้รับอนุญาตได้

(g) บทบัญญัตินี้จะต้องทำเป็นกฎหมายภายใน รับรองการทำซ้ำเฉพาะครั้งนั้น

(h) การอนุญาตทำซ้ำและโฆษณาค่าเปลงานจะไม่ได้รับอนุญาตตาม มาตรฐานนี้ ในกรณีดังต่อไปนี้ คือ

(i) การแปลไม่ได้โฆษณาโดยเจ้าของสิทธิในการแปลหรือได้รับ การมอบอำนาจจากเจ้าของสิทธิในการแปล

(ii) เมื่อการแปลไม่ได้ทำในภาษาที่ชักันโดยทั่วไป ในประเทศ ที่อนุญาตให้ทำการแปล

๒. ขอยกเว้นวรรค ๑ จะคงอยู่ภายใต้บทบัญญัติดังนี้ คือ

(a) สำเนาโฆษณาต่าง ๆ ที่จัดทำโดยได้รับอนุญาตตามมาตรฐานนี้ จะต้อง มีสัญลักษณ์ในภาษาที่เหมาะสมกับสำเนานั้น แสดงว่าสำเนานั้นจะต้องชำระประโยชน์ ในดินแดนของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาที่ได้ให้ใบอนุญาตดังกล่าวเท่านั้น หากการทำครั้งนั้น มีสัญลักษณ์สงวนลิขสิทธิ์ที่แจ้งชัดตามมาตรา ๓ (๑) สำเนาจะต้องมีสัญลักษณ์นั้นเช่นกัน

(๒) บทบัญญัติจะต้องทำเป็นกฎหมายภายใน รับรอง

(i) ว่าค่าตอบแทนจะต้องตรงกับมาตรฐานตามปกติกับที่ตกลงกัน ระหว่างบุคคลในสองประเทศโดยอิสระ

(ii) การจ่ายและการส่งค่าตอบแทน อย่างไรก็ตามจะใช้ ระเบียบเกี่ยวกับเงินตราก็ได้ โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะทำให้ประสบผลโดยการชักกลไก ระหว่างประเทศในเรื่องการส่งตามเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงได้หรือเท่าเทียม

(๓) เมื่อสำเนางานครั้งนั้นได้จำหน่ายแจกในประเทศภาคีแห่ง อนุสัญญาแก่สาธารณชนหรือในเรื่องที่เกี่ยวกับระบบการสอน (systematic instructional activities) โดยเจ้าของสิทธิในการทำซ้ำหรือโดยการมอบอำนาจของเจ้าของสิทธิ ในการทำซ้ำ ในราคาที่เป็นธรรมตามปกติที่แลกเปลี่ยนกันในรัฐนั้น ใบอนุญาตอื่น ๆ ตาม มาตรฐานนี้จะสิ้นสุดลงหากได้กระทำซ้ำในภาษาเดียวกัน และเนื้อหาล้วนใหญ่เหมือนกับการ โฆษณาครั้งนั้นภายใต้ใบอนุญาตสำเนาต่าง ๆ ที่เสร็จก่อนใบอนุญาตสิ้นสุดลงจะยังคงจำหน่าย แจกแจกต่อไปได้จนกว่าจะหมด

(d) จะไม่ได้รับอนุญาตเมื่อผู้สร้างสรรค์ได้ถอนสำเนางานที่ขออนุญาต ครังนั้นนอกจากการหมุนเวียนในท้องตลาด

๓. (a) ภายใต้บทบัญญัติในข้อ (b) งานวรรณกรรม วิทยาศาสตร์กรรม หรือศิลปกรรมตามมาตรานี้จะถูกจำกัดอยู่เฉพาะงานที่โฆษณาด้วยการพิมพ์ หรือการทำซ้ำ ในรูปแบบอื่น

(b) บทบัญญัติในมาตรานี้ จะใช้กับการทำซ้ำซึ่งเสียงและหรือภาพ โดยชอบด้วยกฎหมายในรูปของโสตทัศนูปกรณ์ รวมถึงการทำจากงานที่ได้รับความคุ้มครองร่วมกันและงานที่แปลรวมกันในภาษาที่ ชักนอยู่ทั่วไปในประเทศที่ได้ให้การอนุญาต บทบัญญัติดังกล่าว โสตทัศนูปกรณ์จะต้องได้ทำหรือได้โฆษณาโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้ เกี่ยวกับระบบการสอนเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย